VŠE VÁM PŘINÁŠÍME

červen - srpen 2018

NA DOTEK

16 číslo

Neprodejný výtisk spolkového magazínu pro celou rodinu

ročník 4

TÉMA ČÍSLA: Zlato

Mono-atomické zlato str. 11

Zlatonosné české země str. 20

Pěkně bez obalu str. 25

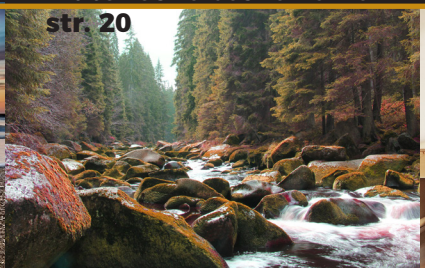

OBSAH

O SPOLKU
3 / Blíže k našim projektům
3 / Co se nám v poslední době povedlo
4 / Nejbližší akce spolku - co připravujeme

TÉMA ČÍSLA: ZLATO
6 / Zlato, zlato, zlato ....
8 / Zlatá horečka

ZDRAVÍ
11 / Mono-atomické zlato
14 / Rakytník, oranžové zlato
15 / Síla bylin: chmel otáčivý
16 / Dančiny zdravé recepty
18 / Bezbolestná záda a nohy

PŘÍRODA
20 / Zlatonosné české země
23 / Výjimečná přírodní rezervace Podhoří
24 / Zlatý déšť není déšť
24/ Zlatohlávek zlatý

SPOLEČNOST
25/ Pěkně bez obalu
27 / Komiks
31 / Něco na zasmání

PRO RODIČE A DĚTI
32 / Hra o mp3 přehrávač
33 / Svět skřítka Čimíska
(omalovánka, hádanky ...)

Téma příštího čísla: OBOJŽIVELNÍCI

www.na-dotek.cz

Vydává: VĚDOMÝ DOTEK z.s.
Feřtekova 557/18 , Praha 8 Bohnice 181 00, IČO: 02214776
PhDr. Martin Rezek - šéfredaktor, email: redakce@vedomy-dotek.cz
Název periodického tisku: NA DOTEK, Evidenční číslo: MK ČR E 21775
Četnost: 4/rok Náklad: 2000 ks/ 1 číslo

www.vedomy-dotek.cz

Datum vydání: 06.03.2018. Uzávěrka dalšího čísla: 01.05.2018.
Grafická úprava Kateřina Lenzová/ Martin Rezek.

© Vědomý dotek z.s., nebo uvedení dodavatelé obsahu.

Fotografie: Věra Bidlová, Martin Rezek, Pixabay, Pexels, Botlíková
Titulní strana: Pixabay
Publikování ve spolkovém magazínu je bezplatné v rámci dobrovolnictví. Nevyžádané materiály nevracíme. Za věcnou správnost textu i obrazové přílohy odpovídají u článků autoři a u "inzerátů" inzerenti.
Děkujeme všem, kteří se podílí na vydání spolkového magazínu svými příspěvky.

VĚDOMÝ DOTEK
Co se nám v poslední době povedlo

O SPOLKU

"Jsme spolek Vědomý dotek, založený jako občanské sdružení v ro ce 2013. Naším cílem je podpora zdravého životního stylu a ochrana životního prostředí"

Blíže k našim projektům... V programu **ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL** vede spolek tyto projekty:

KLUB NA DOTEK

Komunitní klub "Na dotek" je projekt určený pro každého, kdo má zájem o zdravý životní styl, pomoc lidem a přírodě. Je zaměřený na podporu zdravého životního stylu a zdraví jednotlivce.
Členové se mohou účastnit akcí podporujících přírodu a jejich zdraví, využívají slevy na akce spolku nebo slevový program na produkty a služby apod.

TAKTICKO-STRATEGICKÁ SEBEOBRANA

Pořádáme kurzy pro ženy nebo např. seniory, ve kterých se účastníci učí identifikovat nebezpečné situace, místa a lidi, aby se mohli nebezpečí vyhnout, či v nich adekvátně reagovat. Jde hlavně o tzv. sebeochranné myšlení. Následně se účastníci učí jednoduché (ale velmi účinné) sebeobranné techniky.
Lektorem kurzů je odborník s dlouholetou policejní praxí, zkušenostmi ze sebeobrany a speciálních ošetřujících a relaxačních technik (Shiatsu ...).

Podporuje: Městská část Praha 8

22.02.2018 SEBEOBRANA PRO ŽENY - TAKTICKOSTRATEGICKÁ SEBEOBRANA

Kurz je určen jen pro ženy a ženy se zde naučí jednoduché, lehce zapamatovatelné a velmi účinné prvky sebeobrany sestavené právě pro ně (pod vedením lektora s dlouholetou policejní praxí a praxí v oblasti sebeobrany).

15.03.2018 POMOZME MLOKOVI PŘEŽÍT V PRAZE

Dne 15.3.2018 proběhla od 16:30 hod. akce "Pomozme mlokovi přežít v Praze" u Podhořského potoka, kterou pořádal spolek Vědomý dotek pod dohledem odborníků na životní prostředí. Akce se zúčastnilo celkem 25 dobrovolníků, mezi kterými byli například i skauti střediska Radost. Akce měla za hlavní úkol připravit tůně pro reprodukci mloka skvrnitého (Salamandra salamandra), vzácného a zákonem chráněného živočicha, který se zde vyskytuje. Účastníci vyčistili okolí Podhořského potoka od odpadků a s velkým nadšením se pustili i do úklidu nedaleké vyhlídky Zámky, kde se vyskytuje vzácný a silně ohrožený druh rostliny - křivatec český (Gagea bohemica). Křivatec je velmi drobná, jen kolem 5 – 6 cm vysoká cibulovina se žlutými květy, rostoucí zde na skalních útvarech (více o ní bylo psáno např. v časopisu Na dotek č. 15).
Skalní vyhlídka byla vyčištěna od odpadků, a shrabána suchá tráva,

>>>

která zakrývala a dusila křivatce. Při akci bylo odklizeno celkem 25 pytlů odpadu. Účastníci si navíc vyslechli přednášku o mlokovi skvrnitém, křivatci českém a chráněných územích v Praze, kterou přednesli odborníci z České zemědělské univerzity a Magistrátu hlavního města Prahy a získali upomínkové předměty.

24.03.2018 DOBROVOLNÝ ÚKLID ČIMICKÉHO HÁJE

Čimický háj byl tentokrát plný odpadků

V sobotu, dne 24.3.2018, proběhla od 10:00 hod. v Čimickém háji již tradiční úklidová akce - Dobrovolný úklid Čimického háje. Tuto akci pořádal opět spolek Vědomý dotek ve spolupráci s ÚMČ Praha 8, MHMP a Lesy hl. m. Prahy. Sešlo se celkem 63 dobrovolníků, kteří odstranili 8 m3 (kubíky) odpadků. Tentokrát byl tedy háj odpadky opravdu zaplněn - pneumatiky, pytle, PET lahve, ale také například 3 kočárky. Všem zúčastněným děkujeme.

05.04.2018 ČIMÍSKŮV NAUČNÝ PROGRAM

Od 5.4.2018 byly spuštěny přednášky o přírodě pro děti z mateřských škol a základních škol. Děti se dozvěděly od odborníků na jednotlivá témata (lesní zvěř, odpady, ptactvo, včely, stromy a bylinky) mnoho zajímavých informací o přírodě a do přednášky byly přímo zapojeny. Celkem se zapojilo 6 mateřských a základních škol.

Nejbližší akce spolku
PŘIPRAVUJEME

17.06. 2018 10:00-13:00
POHÁDKOVÝ ČIMICKÝ HÁJ

Start od vstupu do Čimického háje od autobusové zastávky Čimický háj (bus 102, 144, 177, 152, 200). Účast ZDARMA - zastávky s úkoly, dětská dílnička, výhry pro děti, malování na obličej, výstavy "Lesní zvěř" a "Zkamenělá příroda" - poslední start ve 12:00 hod.

12:00 loutkové divadlo o Čimískovi (divadlo Buřt Radka Pokorného)

06.09. 2018 POMOZME MLOKOVI PŘEŽÍT V PRAZE

Akce na vyčištění okolí Podhořského potoka (Praha 7 - kde se mlok vyskytuje) od odpadků a opravení přezimovacích mločích zídek. Zídky je třeba v tomto období opravit, aby měl tamní mlok vhodné prostředí pro přezimování.

15.09. 2018 CHARITATIVNÍ BĚH – Běžte do háje 2018

Akce v Čimickém háji v Praze 8 - trasa 5 km pro muže/ženy obutí/naboso a trasa 1 km pro děti

22.09. 2018 DOBROVOLNÝ

Úklid prostoru Čimického háje v Praze 8 od odpadků.

15.03.2018 Pomozme mlokovi přežít v Praze

24.3.2018 Dobrovolný úklid Čimického háje

JAK NÁM MŮŽETE POMOCI?

V programu **ZDRAVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** vede spolek tyto projekty:

ČIMICKÝ HÁJ NA DOTEK - PATRONACE ČIMICKÉHO HÁJE V PRAZE 8

V rámci patronace Čimického háje v Praze 8 pořádáme dvakrát do roka (v březnu a v září) úklid této pražské zeleně, vedeme projekt na obnovu jezírka Dotek v severovýchodní části lesa, věnujeme se místnímu ptactvu (čištění budek, zimní přikrmování a přednášky) a vybudovali jsme naučnou stezku (10 zastávek, kterými provází dubový skřítek Čimísek) se sochou skřítka Čimíska a jeho domečkem v koruně stromu. O Čimískovi byla vydána i pohádková knížka (Pohádky z Čimického háje). Vydáváme články o přírodě. Na akcích spolupracují dobrovolníci, Lesy hlavního města Prahy, Magistrát hl. m. Prahy a Úřad MČ Praha 8.
Projekt grantem podpořili: Hlavní město Praha a Městská část Praha 8.

POMOZME MLOKOVI PŘEŽÍT V PRAZE

U Podhořského potoka v Praze 7 a 8 se vyskytuje vzácný a chráněný živočich - Mlok skvrnitý (Salamandra salamandra). Spolek pořádá, pro jeho podporu, akce na vyčištění Podhořskéhopotoka, úpravu tůní, kde se mlok vyskytuje, a zídek, kde mlok přezimuje. Vše ve spolupráci s odborníky na životní prostředí z Magistrátu hl. m. Prahy, Úřadu MČ Praha - Troja, Úřadu MČ Praha 8 a hlavně dobrovolníky z řad veřejnosti.
Projekt grantem podpořil: Městská část Praha - Troja.

ČIMÍSKOVA NAUČNÁ ZAHRADA - komunitní a naučná zahrada

U severního okraje Čimického háje v Praze 8 budujeme komunitní a naučnou zahradu, na které budeme pořádat přednášky o přírodě a akce v rámci environmentální výchovy dětí z mateřských a základních škol.
Projekt grantem podpořil: Hlavní město Praha

15.03.2018 Pomozme mlokovi přežít v Praze

05.04.2018 Čimískův naučný program

ZLATO

ZLATO

ZLATO

...

Je zlato zajímavé? Ano, je. Posuďte sami.
Zlato – latinsky Aurum, chemická značka Au, bod tání 1064oC, bod varu 2600oC, hmotnost 19,3g/cm3.
Odolává povětrnostním vlivům, nerezne, je odolné vůči kyselinám, zásadám i solím. Rozpouští ho jen lučavka královská (směs kyseliny dusičné a chlorovodíkové v poměru 1:3).

– Pavel Karel –

Čtyři druhy zlata

Existují čtyři druhy zlata – bílé, žluté, červené a fialové. Bílé zlato – je slitina 75% zlata a 25% niklu a zinku. Žluté zlato – 75% zlata a 25% slitiny amalgamu stříbra a mědi. Červené zlato – rozdíl v barvě je v poměru stříbra a mědi. Fialové zlato – 80% zlata a 20% slitiny jiných kovů jako jsou hliník nebo palladium.

První poznatky o struktuře hmoty uvádějí ve svém díle řečtí filozofové, kteří tímto učením vytvořili filozofický směr tzv. atomismus. Byli to především Leukippos z Milétu, Démokritos z Abdéry a Epikuros ze Samu.

Traduje se příhoda, jak Démokritos přišel na myšlenku atomismu. Ležel prý v posteli, když jeho sestra pekla někde ve vedlejší místnosti chléb.

Démokrita v té chvíli napadlo, jak je možné, že se vůně pečeného chleba donesla až k němu. a představil si bochník chleba složený z malinkých částeček, které

k jeho posteli. Atomisté se domnívali, že při dělení není možné jít do nekonečna, ale že se musí dojít až k malým, okem viditelným částečkám dále nedělitelným – atomům (latinsky atomos - nedělitelný).

Zlato v bankách

Asi 18 procent celkového množství zlata, což je asi 31 000 tun, si drží centrální banky jednotlivých států jako rezervy a jistiny při dnešním velmi kolísavém vývoji světové ekonomiky a nejistoty na finančních trzích. Uveďme si prvních deset zemí, které si z tohoto pomyslného koláče drží největší podíl.

1. Spojené státy americké - 8 134 tun, celkový podíl na rezervách státu -74,9 %
2. Německo - 3 381 tun, podíl - 68,9%
3. Itálie - 2 451 tun, podíl - 68%
4. Francie - 2 435 tun, podíl - 63%
5. Čína - 1 797 tun, podíl - 2,2%
6. Rusko - 1 460 tun, podíl - 15%
7. Švýcarsko - 1 040 tun, podíl - 6,7%
8. Japonsko - 765 tun, podíl - 2,4%
9. Nizozemsko - 612 tun, podíl - 61,2%
10. Indie - 557 tun, podíl - 6,3%

Český zlatý poklad

Jak je z tohoto přehledu vidět, zlato se stále nakupuje po celém světě, protože je zdrojem jistoty, bezpečí a stability v nejisté době.

Pro porovnání se teď podívejme na stav našich zlatých rezerv. V současné době podle statistik ČNB máme v držení jen asi 9,6 tun zlata. Přitom v roce 1919 po vzniku Československa nám bylo předisponováno 12 tun zlata z bývalé Rakousko-uherské banky a v dalších letech se český zlatý poklad dále rozrůstal. Ohromné množství lidí do něj přispělo svým zlatem při celonárodní sbírce inspirované národním divadlem.

V letech 1997-1998 bylo ale za dosud nejasných okolností prodáno z našich rezerv 56 tun zlata kamsi do Švýcarska a Německa, což se týkalo i vzácných zlatých mincí sesbíraných na počátku vzniku státu. Zlatý poklad se i v dnešní době dále rozpouští, protože jsou z něj ročně z desítek kil odlévány sběratelské a investiční mince a medaile pro soukromé sběratele. Při nynějších 9,6 tunách zlata připadá v průměru na jednoho Čecha 0,9 g českého zlatého pokladu. Na rozdíl od nás se slovenská centrální banka nezbavovala rozděleného československého pokladu a vlastní proto dnes o 22 tun zlata víc než česká republika.

Víte, že ...

- Největší zlatá cihla, která kdy byla odlita, váží 250 kg.
- Naše vlastní tělo obsahuje 0,2 miligramu zlata, které je obsaženo hlavně v krvi.
- Strach ze zlata se nazývá Aurofobie.
- Odhaduje se, že naše planeta stále obsahuje asi 52 000 tun nevytěženého zlata v hodnotě 2 bilióny dolarů.
- K vytěžení jedné tuny zlata je potřeba zpracovat 750 000 tun horniny.
- V hrobce faraóna Tutanchamona (vládl 1347-1339 př.n.l.) byl objeven největší poklad o váze 9 tun zlata zpracovaného do různých zlatých předmětů nevyčíslitelné historické hodnoty.
- Naší Svatováclavskou korunu nechal v roce 1345 vyrobit český král a římský císař Karel IV. z 2 358 g vysoce ryzostního zlata 850/1000.
- Největší nugget zlata na světě byl objeven v roce 1869 v Austrálii 225 km severozápadně od Melbourne. Vážil neuvěřitelných 71,3 kg.
- Největší kus zlata, který byl ale součástí bloku rudné žíly, byl nalezen v roce 1872 v Novém Jižním Wallesu a při rozměrech 1,45x0,66x0,05 m vážil přes 235 kg.
- V posledních letech je ročně vyráběno na světě přes miliardu mobilních telefonů, k jejichž výrobě se spotřebuje 27 tun zlata (280 tun stříbra a 10 tun palladia).

ZLATÁ HOREČKA

- Pavel Karel -

Již brzy poté co Rusové prodali Aljašku Spojeným státům (v r. 1867 za 7 200 000 dolarů), pokoušelo se zde, se střídavými úspěchy hledat zlato množství dobrodruhů a prospektorů. Vznikalo tu množství zlatokopeckých táborů a byla založena dvě malá městečka Forty Miles a Circle City. Jejich jediné zásobování záviselo na dvou škunerech New Rocket a Arctic, které pouze jednou za rok, každé léto, pluly ze starého ruského přístavu Saint Michael Beringovým mořem do Forty Miles. Claimy byly zaregistrovány a každý z prospektorů směl vlastnit pozemek jen takové rozlohy, na které stačil sám pracovat.

Zlatokopové si navzájem pomáhali, dělili se o potraviny, v obchodech měli neomezený účet a neexistovaly tehdy žádné zámky a petlice na dveřích. Chýše byly stále otevřené a každý mohl vstoupit, najíst se, ohřát a vyspat. Platilo ale nepsané a přísně dodržované pravidlo, že po jeho odchodu musí v chýši zůstat zásoba dřeva pro toho, kdo přijde další. Protože městečko Forty Miles leželo na kanadském území a příslušníci jízdní policie se dost často vměšovali do chodu této „svobodné zlatokopecké republiky", odešli zlatokopové z tohoto města, překročili hranici a usadili se v Circle City. Již tehdy, v roce 1894 zde překročila roční produkce vytěženého zlata jeden milion dolarů. Město bylo v rozkvětu a zdaleka nic nenaznačovalo blížící se šílenství.

Klondike

V červenci 1896 zlatokop Robert Henderson po desetiletích hledání náhle objevil, když marně propíral dno říčky Indian River, na opačné straně pahorku neznámou řeku. Zkusil štěstí tam a jaké bylo jeho překvapení, hned na dně první pánve našel osm zlatých valounů. Když se později vracel na své naleziště se zásobami a potkal náhodou George Washingtona Carmacka, který na řece Klondike chytal lososy o svém nálezu mu řekl. Carmack při kácení stromů pro Circle City na jednom z přítoků Klondike, na Králičím potoce tedy zkusil hledat i zlato. A 16. srpna 1896 ho skutečně objevil! Naleziště bylo neuvěřitelně výnosné a Cormack si ihned nechal zaregistrovat dva claimy (rozměr claimu byl tehdy 152x305m). Jako objevitel zlata na to měl nárok Po jednom claimu pak nechal zaregistrovat pro svoji ženu a své dva společníky. Králičí potok byl přejmenován na Bonanza Creek a okamžitě se sem stáhli všichni zlatokopové z celého údolí řeky Yukon a zbylé pozemky byly ihned rozebrány. Sám Henderson se ale o nálezu na Creeku dozvěděl pozdě, když už bylo vše zabráno. Pokoušel se ještě hledat v okolí, ale zradilo ho zdraví a tak musel svůj claim prodat za 3 000 dolarů. Majitelé na něm pak prý vytěžili zlato za 450 000. Hendersonovi nakonec jeho bohatství ukradli na lodi v Seattlu.

Dnešními elektronovými a iontovými mikroskopy, kde je světelný paprsek nahrazen svazkem urychlených částic se dosahuje až 100 000 násobného zvětšení. Těmito mikroskopy je tak možné pozorovat viry a pomocí řádkového lamelového mikroskopu můžeme vidět jednotlivé atomy. (viz. tabulka)

První pokusy s transmisním elektronovým mikroskopem (TEM) a jeho úspěšnou realizaci uskutečnil roku 1931 německý vědec Ernest Ruska, který za svůj objev dostal v roce 1986 Nobelovu cenu.

Yukon

Když potom ještě mladý rakušan Anton Stander objevil výše v horách nad Bonanza Creekem mocnou žílu a říkalo se, že z jedné misky horniny vyzískal až 212 dolarů, Yukonské šílenství dostalo novou injekci. Shlukli se tu tentokrát nejen všichni trapeři, dobrodruzi a zlatokopové ale i podvodníci a různí gauneři. Brzy se z důvodu nedostatečného zásobování začal projevovat nedostatek jídla a situace se stalal kritickou. Byli zabíjeni psi, sůl se vyvažovala zlatem a jedno vejce stálo dolar. Kdo umíral hlady raději se vrátil do Forty Miles s nadějí, že zde sežene nějakou práci. Francouzský obchodník Joseph Ladue nepropadl zlaté horečce, ale dostal nápad „za všechny peníze". Odkoupil od kanadských úřadů pozemek na soutoku Yukonu a Klondike a založil zde nové město. Brzy se kolem jeho saloonu, obchodu a pily tísnilo množství stanů, chýší a domků na parcelách, které pronajímal. V dubnu 1897 tu žilo už více jak 1500 lidí a zrodilo se tak legendární Dawson City.

Zlaté šílenství

Když 15. července 1897 přistála v San Franciscu loď Excelsior a na její palubě bylo 15 zbídačených zlatokopů, kteří ale vysypali ze svých pytlů, plechovek a kanystrů na vodu na připravené pulty dohromady skoro tunu zlata a vše se o dva dny později opakovalo v Seattlu s lodí Portland, šedesáti osmi prospektory a dvěma tunami zlata, propuklo konečně zlaté šílenství v plné síle. Obchodníci

>>>

opouštěli svoje krámy, kněží kostely, policisté a úředníci svojí práci a ostatní své rodiny. Všechny přístavy byly doslova obleženy lidmi s výstrojí, tažnými zvířaty, psy a koňmi a lodě praskaly ve švech. Sjížděli se lidé z celého světa s touhou dostat se okamžitě na Yukon.
Už 1. září opustilo jenom Seattle 9 000 lidí s 36 000 tunami nákladu. V polovině října se však začal na Yukon snášet první sníh a drtivá většina těchto nadšenců neměla sebemenší zkušenost se životem na dalekém severu a navíc tato oblast nebyla připravena na desetitisíce vystěhovalců ani potravinami ani přístřeším.

Cesta peklem za zlatem

Dostat se do Dawson City nebylo vůbec lehké a cesta byla dlouhá, plná utrpení, mrazu a nesmírné dřiny. Již v počátcích cesty proto mnoho lidí i zvířat nepřežilo. Ti kteří se vydali do Dawsonu přes pobřežní hory Bílým průsmykem prožili pravé peklo v Dewils Hill a Summit Hill. Mráz a laviny kamení i sněhu vyčerpávaly lidi a zvířata umírala únavou i po smrtelných zraněních. Jeden z účastníků této cesty si zapsal do svého zápisníku: „...koně ušlapaní davem, jejich těla proměněná v krvavou masu splývající s blátem, kosti coby stupně pod nohama následujících..“.

Druhou, o nic méně strašnější trasou byla cesta přes Chilkootský průsmyk. Led, nepřetržitý vítr a vrchol tak strmý, že ho žádné zvíře nemohlo slézt, připravily pro 22 000 šílenců hrůzyplné podmínky a tato pouť se stala legendou. Každý z účastníků s sebou vezl minimálně tunu pracovních potřeb a potravin. Protože na namáhavý výstup byla povolena zátěž jen 50 liber (cca 23kg), musel každý tuto trať podniknout mnohokrát, aby přenesl přes vrchol celý svůj náklad a vrátil se pro další část.
Na úpatí průsmyku vznikl Sheep Camp kde tisíce mužů čekalo až na ně dojde řada, aby se mohli zapojit do nekonečného řetězu promrzlých, hladových, klopýtajících nešťastníků. Byla před nimi strmá cesta sněhem a pak 1500 ledových schodů vysekaných do uzoučké stezky. Stoupali pomalu těsně za sebou a každé zaváhání nebo vybočení znamenalo konec. Byly to 3 měsíce výstupů a sestupů pro každého průměrně zdatného muže. 4000 jich vzdalo, ale 22 000 jich Chilkoot pokořilo. Pak na druhé straně v údolí netrpělivě vyhlíželi u jezer Lindeman a Bennett kdy povolí ledy, aby mohli plout dál po Yukonu do Dawson City.

Dawson City

Když konečně 29. května 1898 začaly ledy pukat a řeka se uvolnila, 30 000 nadšenců na bezmála 7000 různých lodích, kocábkách a vorech vyrazilo navzdory peřejím a nebezpečným krám k Dawsonu za zlatou vidinou. Kolem poloviny července zaplavily davy zlotokopů Dawson City a to se v té době na nějaký čas stalo nejlidnatějším kanadským městem na západ od Winnipegu.

Je ovšem paradoxem, že když konečně dorazili nadšenci do „země zaslíbené“, zjistili k velkému zklamání, že všechny nejvýnosnější pozemky a claimy jsou již dávno rozebrané, některé už vytěžené a produkce zlata už ani při

Dobová mapa s vyznačenými trasami do města Dawson City na soutoku Yukonu a Klondike

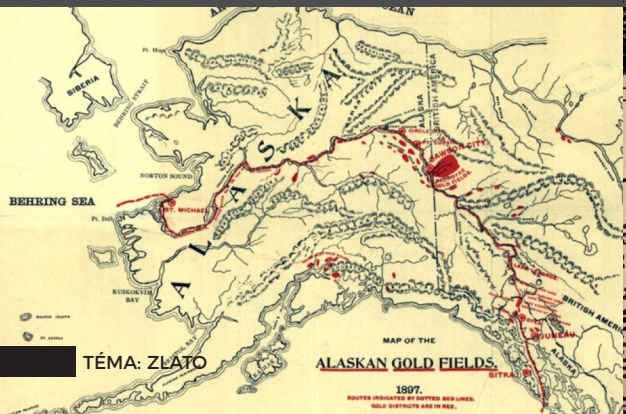

Stránka novin z července 1897 informující o připlutí lodi Portland do Seattlu.

THE WHITE PASS CHRONICLE

GROWING WITH THE LAST GREAT FRONTIER

NEWS FROM THE KLONDIKE.

GOLD! GOLD! GOLD! GOLD!

Special Tug Chartered To Get The News.

WHITE HORSE TODAY

BUILDING BOOMING

SKAGWAY AND UP RIVER POINTS

Alex Schwarts and Party

QUEEN VICTORIA

tak obrovském počtu nových hledačů nijak nenarostla. 10 000 utahaných a zklamaných mužů se hned v srpnu vracelo přes Saint Michael zpět domů a než začal mráz, opustilo Dawson dalších 10 000. Zlaté šílenství tak skončilo, sotva začalo, vykoupeno nesčetnými životy.

Epilog

Protože se i přes velké zklamání malých, jednotlivých prospektorů předpokládaly v této oblasti stále slibné zásoby žlutého kovu, začala zde průmyslová těžba. Vznikla „Yukon Gold Company", která si na pomoc přivezla hydraulické bagry a parní stroje, které dovedly rozehřát zmrzlou půdu. A již za čtyři roky po zlatém šílenství, v letech 1901-1909, byla produkce zlata v této legendární oblasti 2 500 000 uncí ročně. (1 unce = 31,1g)

Odhaduje se, že se Yukonské zlaté horečky zúčastnilo na 100 000 lidí. Až 40 000 z nich mohlo skutečně dosáhnout Dawson City. Jen necelá polovina z nich ale skutečně hledala zlato a maximálně 4000 z nich mělo nějaký úspěch. Pouze několik stovek z těchto nadšenců zbohatlo a jen pár jedincům se podařilo toto bohatství udržet a rozmnožit.

Chilkootský průsmyk

Jack London

Jedním z těch, kteří se tohoto velkého snu zúčastnili byl i známý spisovatel Jack London (1876 - 1916). Opustil San Francisko pod vlivem zlatého opojení jako dvacetiletý. Díky své mimořádné síle a pevnému zdraví dokázal vražedný Chilkootský průsmyk překonat už 30. srpna 1897, ještě před prvními sněhy. Byla v tom jistě jeho síla, ale hlavně i to, že přes zákaz byl schopen vynést při každém výstupu místo povolených 50 liber rovnou 150. Když dorazil dolů k jezeru Lindeman postavil s několika přáteli loď a vypluli ihned po Yukonu k Dawsonu. Usadili se ale asi 120 kilometrů od města v opuštěných chatrčích a začali s hledáním zlata.

London ale skutečně hledal zlato sotva pár dní. Odešel do Dawsonu, kde si teprve 16. listopadu 1897 nechal zaregistrovat koncesi. Tu už ale ani nevyužil. Protože onemocněl kurdějemi, ihned jak roztály ledy 8. června 1898 Dawson opustil a vrátil se do San Franciska. V kapse měl jako na začátku jen pár dolarů, ale hlavu plnou úžasných příběhů, které zhodnotil ve svých dobrodružných knihách, které ho proslavily po celém světě. ■■■

Claim = zlatokopem zabrané místo

Mono-atomické zlato

– M. A. Rian –

Jak jste ode mě zvyklí, píšu v sekci zdraví tohoto časopisu o věcech, které se nejspíš v běžně dostupných médiích nedozvíte. Asi si říkáte, o čem budu psát na téma zlato, když jde o kov žluté barvy, a jak to souvisí s lidským tělem a zdravím. Budete se divit, ale zlato je pro lidský organismus velice prospěšné. Teď prosím nezačněte polykat cihly zlata, ale počkejte si na další text tohoto článku. Pro tělo je totiž velmi prospěšné mono-atomické zlato. A nejde o nic nového. Tuto esenci bílého práškového zlata používali již dávní Sumerové a Egypťané jako velice prospěšný a zdraví navracející „všelék". Mnoho alchymistů s tímto zázrakem provádělo spoustu pokusů a hledali tak elixír mládí nebo dlouhověkosti.

Znovuobjevení mono-atomického zlata

V 70 letech minulého století bylo mono-atomické zlato znovu objeveno Davidem Hudsonem. Upozornil na to, že mono-atomické prvky (nejen zlata, ale i rhodia a iridia) umožňují stav vysoké rotace atomu a činí tak tyto prvky supravodivými. A jelikož jsem v článku o Elektrickém těle (časopis č. 15) psal o tom, že jsme taková biologická elektrárna, tak mohu krásně navázat. Tato bio supravodivost mono-atomického zlata totiž umožňuje tok informací a energie s velmi malým nebo žádným odporem. Tento tok energie bez sebemenšího odporu pak umožňuje tělu vyplavení všech toxinů a uzdraví tělo až na subatomární úrovni. Aktivuje také činnost našeho podvěsku mozkového, epifýzy a šišinky, takže duchovně založení lidé vědí, co tyto „věcičky" v našem těle dovedou. Dokáže také „přepsat" a „opravit" naši DNA na vyšší formu existence, a tím nás může učinit naprosto zdravými.

Požíváním mono-atomického zlata si navýšíme frekvenci/vibraci těla. Tyto vyšší frekvence energetického potenciálu lidského těla nevyhovují virům a parazitům, kteří si libují v nízkých frekvencích a kyselém prostředí (v těle způsobené stresem, špatným jídlem a nedostatkem pohybu – viz téma minulého čísla časopisu). Na základě vědeckých důkazů David Hudson zjistil, že této supravodivosti lze využít při léčbě některých nemocí, které jsou současným zdravotnictvím považovány za nevyléčitelné. Tato nová zjištění stojí na prahu revolučních změn v medicíně, genetice a elementární biologii.

Odborníci, kteří se velmi zajímají o vliv mono-atomického zlata na náš organismus tvrdí, že pokud je tento bílý prášek konzumován, nebo injekčně vpravován do těla, může to zvýšit současnou funkční kapacitu nervového systému až deset tisíckrát. Tím by naše tělo mohlo pracovat mnohem rychleji a účinněji. Je to, jako byste z běžného uživatelského počítače udělali superpočítač. Dochází ke zvýšenému psychickému vnímání, vyvážení levé a pravé hemisféry mozku, vnímání reality na vyšší úrovni, zprůtočnění energetického kanálu (kundaliní), a tím posílení a hojení těla.

Jak a kde získat mono-atomické zlato

Mono-atomické zlato je nekovová, netoxická nulová valence formy zlata, která se dá alchymisticky vyrobit z 24 karátového kovového zlata,

stříbra a platiny. Tento postup je však velmi složitý a nákladný. Naštěstí se zlato v této formě nachází v mořské vodě a také v červené zelenině, ovoci a zelenině s fialovou nebo nafialovělou slupkou (červené hrozny, lilek a další).

Pokud jde o množství mono-atomického zlata v ovoci a zelenině, je toto množství minimální, ale vzhledem k velkému požitému množství těchto produktů, dostáváme do těla určitou část mono-atomického zlata přirozeně stravou. A pokud se podíváme na energetickou a vysokovibrační stránku ovoce a zeleniny, jednoznačně nejlépe nám vychází pochutina v syrovém, tepelně neupravovaném stavu.

V moři se nachází velké množství mono-atomického zlata. Když si uvědomíme, že mořská voda pokrývá 70% planety, máme tuto substanci k dispozici téměř na každém kroku, ALE…. Největší koncentrace tohoto mono-atomického zlata se nachází v Mrtvém moři, které ho obsahuje až 70%, a dále zde nalezneme hořčík, sodík, vápník a další stopové prvky. Pokud to někoho z vás zaujme, na internetové platformě je několik „zaručených“ návodů, jak si tento bílý prášek vyrobit doma, jenže pokud není dodržen správný čistící proces, budete požívat bílou sraženinu, která obsahuje velké množství nebezpečného množství Hydroxidu sodného (NaOH). Produkty, které jsou pod tímto názvem prodávané, často obsahují koloidy (někdy nazývané koloidní zlato). Běžně nabízené výrobky s koloidy jsou totiž získávány z oceánů a moří, kde je obsah mono-atomického zlata minimální. Tyto produkty nejsou moc kvalitní a účinné a jde o vyhozené finanční prostředky. Chce to tedy pečlivě vybírat a nastudovat potřebné informace!

Víte, že

Největší zásobárnou zlata na Zemi jsou světové oceány. Lidské tělo obsahuje 0,2 miligramů zlata a nejvíce je ho v krvi.

Účinky mono-atomického zlata na lidský organismus a zdraví.

Užíváním mono-atomického zlata má z dlouhodobého hlediska velký vliv na celkový zdravotní stav a výrobci uvádějí jeho hlavní pozitivní účinky:

- usnadňuje vstřebávání živin,
- regeneruje organismus,
- vytváří elastickou pokožku a zahlazuje vrásky,
- harmonizuje činnost žláz s vnitřní sekrecí,
- zmírňuje stres a napětí,
- zlepšuje činnost mozku a nervových propojení mezi jednotlivými orgány,
- zlepšuje paměť,
- čistí organismus od toxických látek až na subatomární úroveň,
- zrychluje zprůtočnění proudění energie v těle,
- a mohlo by se najít spoustu dalších pozitivních vlivů na organismus.

Další zvláštnosti mono-atomického zlata

Již jsem uvedl, že jedna z vlastností mono-atomického zlata je jeho supravodivost. Díky tomuto jevu bylo také zjištěno, že se substance umí chovat jako přirozený supravodič s nulovým magnetickým pólem (neutralizující oba magnetické póly). To znamená, že má schopnost zero-point (nulové hmotnosti). V sovětské akademii věd byl prováděn s tímto bílým práškem velmi zajímavý experiment. Když byl tento prášek prudce zahříván, tak v určitém bodě teploty se jeho váha zhroutila na pouhých 56% jeho výchozí hmotnosti. Při dalším zahřívání až na 1160 stupňů Celsia se opět váha vrátila do původního stavu. Naopak, když byl vzorek prášku prudce ochlazen, látka ztěžkla na 400% své původní váhy, a když došlo k opětovnému zahřátí na původní teplotu, jeho váha bylo pod nulou – nevážil nic. Tento pokus byl kontrolně prováděn také v Ústavu pro pokročilá studia v Austinu se stejným výsledkem. Co to vlastně znamená? Možná je toto zárodek antigravitačních pohonů, nebo možnost levitace, kdo ví…? ■■■

RAKYTNÍK řešetlákový

Oranžové zlato

– Martin Rezek –

Rakytník řešetlákový (Hippophae rhamnoides) je přizpůsobivý, velice nenáročný a skromný dvoudomý trnitý keř, spíše strom, dorůstající výšky až tří metrů. Jeho domovinou je jihozápadní Evropa, Malá Asie, Kavkaz, Sibiř a Čína. Ale můžeme jej pěstovat i na našich zahrádkách.

Rakytník je často nazýván oranžovým zlatem a není se čemu divit. Je totiž zdrojem antioxidantů a mnoha vitaminů (A, B1, B2, B6, C, D, E, F, K a P). Obsahuje cenné nenasycené mastné kyseliny, kyselinu omega 3, 6 a 9, i vzácnou omega 7 (vše v plodu), karotenoidy (zlepšující zrak), flavonoidy (rutin), fenoly, terpeny, pektin (upravující hladinu krevního cukru a trávení), třísloviny, minerální soli a další léčivé látky.

Léčivé látky jsou obsaženy v celém stromu, ale nejúčinnější jsou v listech a zralých oranžových plodech. Plody rakytníku se dají konzervovat, sušit nebo lisovat. Vyrábějí se z nich šťávy, marmelády nebo džemy a ze semen se lisuje olej. Listy, kůra i výhonky rakytníku lze zpracovat do čajových směsí. Léčivé vlastnosti rakytníků využívalo tibetské, indické a mongolské lidové léčitelství po mnoho generací, neboť jeho účinky jsou opravdu neskutečné - zvyšuje imunitu a posiluje organismus, zlepšuje kožní nemoci, je účinný na rány, popáleniny, křečové žíly a záněty, podporuje trávení a krevní oběh, snižuje cholesterol, stabilizuje krevní tlak … ■■■

inzerce

SÍLA BYLIN
chmel otáčivý

– Jan Kadeřábek –

Zima je již za námi, jaro v plném proudu a léto ve dveřích. Téma tohoto čísla je zlato. Každý z nás zná výrazy jako kočičí zlato, černé zlato, zlatý déšť, zlaté ruce, zlaté oči apod. Člověk se naučil přidávat výraz „zlatý“ věcem, které se zlatou barvou či samotným zlatem nemají nic společného. Přesto jsou však kolikrát pro člověka tyto věci cennější, než kus zlatého kovu.

Dnes napíši několik zajímavých informací o rostlině, kterou všichni známe pod názvem zelené zlato - o chmelu. Chmel otáčivý (humulus lupulus), je sladovnické koření, patřící do čeledi konopovitých. No nesmějte se. Roste v Evropě, Asii i v Severní Americe. V Čechách u Žatce roste obzvlášť dobrý chmel, dorůstající až do výšky 6 metrů. Chmel má rád slunné, propustné půdy a vlhko. Sklízí se jeho zelené samičí šišky, a to těsně před jejich dozráním. Samozřejmě, že pěstovat jej v domácích podmínkách není až tak výnosné, ale pokud jde jen o to používat jej jako bylinu, pak se dá pěstovat i tak.

Chmel otáčivý

Rakytník řešetlákový

Použití chmele

Chmel se samozřejmě v hojné míře používá na výrobu piva. Dodává mu nahořklou chuť a každý správný pivovar si hledí toho, aby dostával vždy, pokud možno, stejný druh odrůdy. Chmel však lze využít i jako léčivou rostlinu.
Chmelové hlávky, ač se to nezdá, jsou tradiční vyzkoušenou léčebnou drogou proti nespavosti, neurózám či hysterii. Též podporují trávení a mužům zmírňují potíže s prostatou. Dokonce se používal jako kloktadlo a ve formě obkladů a koupelí na špatně se hojící rány či proti tuberkulóze. Ženská část populace určitě ví, že chmel bývá často přísadou šamponů a krémů, které zabraňují stárnutí pokožky.
No vidíte - každé pohlaví si z chmele něco pozitivního vybere. Přeji všem krásné léto, hodně přírody, klid, zdravé dobré chmelové pití, pohodu a vůbec. Mějte se nádherně. ■■■

Dančiny zdravé recepty

- Dana Brabcová -

Kopřivová polévka
s grilovaným kozím sýrem a naklíčenou černou čočkou

30

Ingredience:
- miska kopřiv
- trošku másla
- cibule
- cca 3 stroužky česneku
- 2 lžíce krupičky
- zeleninový bujón
- 1 vejce
- pepř
- kozí sýr
- naklíčená černá čočka nebo dýňová semínka

Natrhejte si misku mladých kopřiv. Přeberte je a opláchněte. Na kousku másla osmahněte do sklovatova jemně nakrájenou cibuli. Přihoďte pokrájené kopřivy a dále smažte. Po chvilce přihoďte utřený česnek. Já dala tři stroužky. A přidejte dvě lžíce krupičky. Ještě chvilku opékejte a pak přilijte vodu (cca 1-1,5 l) a kostku dobrého kvalitního zeleninového bujónu. Vařte do změknutí kopřiv a poté rozmixujte tyčovým mixérem. Přidejte rozšlehané vejce a pepř dle vlastní chuti. Já k tomu miluji grilovaný kozí sýr a naklíčenou černou čočku. Místo toho si můžete dát na sucho pražená dýňová semínka.

1 hrnek = 250 mililitrů

Ingredience:
- 4 hrnky nastrouhané či nasekané mrkve
- 2 hrnky celozrnné mouky (popř. 1 hr. celozrnné a 1 hr. polohrubé)
- 4 vejce
- 3/4 hrnku řepkového oleje
- 1 hrnek vlašských ořechů (na jemno nasekaných)
- ½ hrnku rozinek
- 2 lžičky prášku do pečiva
- 1/2 lžičky soli
- 1 hrnek přírodního cukru
- 1 lžičku vanilkového extraktu nebo 1 přírodní vanilkový cukr
- cca 1 lžičku skořice

Na krém
- 2 kelímky mascarpone
- cca 125 g změklého másla nebo lučiny
- 1 kelímek hustší zakysané smetany
- 2 lžíce medu

Ušleháme 4 vejce s olejem a přírodním cukrem. Poté přidáme všechny ostatní ingredience a vše pořádně promícháme. Směs vylijeme do kulaté dortové formy (průměr cca 26 cm) a pečeme při 180 °C cca 30 minut.
Mezitím si připravíme krém - tedy rozmícháme mascarpone, máslo, zakysanou smetanu a med. Krém pak necháme trochu ztuhnout v lednici a až poté jej nanášíme na upečený a zchladlý korpus, který jsme překrojili na dvě poloviny. Část krému (asi polovinu) namažeme mezi obě poloviny korpusu, a tím je slepíme dohromady. Zbytek krému namažeme na povrch dortu. Pak necháme dort ztuhnout v lednici, popř. jej necháme uležet do druhého dne, kdy bude ještě vláčnější.

Vynikající lehký mrkvový dort

50

Bezbolestná záda a nohy

– Magda Matuštíková –

Bolesti zad jsou problém dnešní společnosti, který trápí snad každého z nás. Zeptali jsme se paní PaedDr. Vlaďky Botlíkové, CSc., školitelky a lektorky zdravého pohybu (autorky online kurzu Cviky pro nohy) na bližší informace v tématu bolesti zad a případné propojení s oblastí nohou.

Jaké jsou nejčastější příčiny bolesti zad?

Když pomineme speciální diagnózy se změnami již na kostěných částech páteře (např. u Scheurmannově nebo Bechtěrevově nemoci), pak nejčastěji trpí lidé bolestmi od páteře proto, že jejich záda špatně fungují. A to z několika důvodů. První je málo pohybu, tedy jeho nedostatek. Dalšími důvody jsou málo pestrý a jednotvárný pohyb, trvající mnoho hodin a často navíc v nevhodných pracovních polohách. Například osmihodinová práce hodináře, programátora nebo pracujícího u pásu může být příčinou bolestí hlavy, očí, krku či zápěstí, a bolí i strnulá záda.

Je bolest zad výsada dospělých, nebo se s těmito problémy mohou potýkat už také děti?

inzerce

Oproti předškolnímu věku jsou od cca šesti let děti najednou nuceny trávit ve škole mnoho hodin vsedě bez pohybu. Pak ještě vysedávají doma nad úkoly a, na rozdíl od dřívějšího pobíhání venku s kamarády, dál dobrovolně vysedávají u počítače, televize nebo s mobilem v ruce. V podstatě je trápí stejné problémy jako dospělé: bolesti zad kvůli nedostatku pohybu a tedy špatné funkce zad.

Může být bolest zad způsobena problémy s chodidly?

Ano, jistěže může a velmi často to tak bývá. Pokud dítě nebo dospělý nestojí na nohou rovně, ale na jedné nebo na obou nohách má špatně rozloženou váhu, je na problém zaděláno. Třeba při poklesu klenby dojde k většímu zatížení vnitřní strany chodidel a často i ke vbočení pat a kotníků. Pak jsou ale kolena zatížena více zevnitř a ani kyčle nejsou dobře zakloubené. Toto vše způsobí změnu držení pánve … tím se změní přirozené zakřivení páteře, záda začnou být přetěžovaná a bolí. Nejen dole v bedrech, ale postupně i výš.

Jaké neduhy mají nejčastěji naše chodidla?

Asi nejčastější jsou spadlé klenby nohou, podélná i příčná, známé pod označením ploché nohy. Dosti časté je také vybočení jednoho nebo obou palců, které se leckdy připojí k původně jen plochým nohám. Obvykle se přidají i deformace jednoho či několika prstů, známé pod označením kladívkovité prsty. Dalším častým jevem jsou bolesti až záněty spodní strany plosky, bolesti okolo paty, známé jako patní ostruha. Problematická je i příliš vyklenutá noha, známá jako vysoký nárt.

Mnohé vady chodidel jsou často řešeny operativně. Je možné se operativnímu zákroku vyhnout například cvičením nebo samoléčbou?

V počátečních fázích všech funkčních vad nohou je kvalitní cvičení rozhodně základní volbou. I u relativně pokročilých vad je možné cvičením, doplněným vložkami do bot či dalšími pomůckami, odvrátit operaci a začít proces uzdravování nohou. Je třeba změnit zažité návyky, jinak je mnoho operací zbytečných a často se problémy po čase vrátí.

Jste autorkou originálního on-line léčebného konceptu Cviky pro nohy. Je možné jej získat nebo se s Vámi někde setkat osobně?

Cviky pro nohy je systém jednoduchých cviků, který má při denním opakování pozoruhodné výsledky. Výhodou je časová nenáročnost, neboť 10 minut denně si pro uzdravení svých nohou najde snadno každý, kdo se chce vyhnout bolesti či operaci. A také to, že se může cvičit doma, neboť všechny cviky jsou kvalitně natočeny na komentovaných videích. Přístup k on-line kurzu Cviky pro nohy je na mých stránkách. Se zájemci o ozdravení nohou se můžu potkat i osobně. Vedu 1 x měsíčně v prodejně barefoot obuvi naBOSo ukázkovou lekci Vitalizační masáže nohou, jednoho ze základních kroků online kurzu.

V dnešní době jsou velmi populární barefoot boty. Mohou opravdu napomoci k odstranění bolesti chodidel nebo zad?

Pokud člověk, který trpí bolestmi nohou, nezmění své obutí, je pouze cvičení nohou méně účinné. Je třeba kompletně probrat botník, vyřadit boty s nevhodným tvarem a ty vhodné opravit. Barefoot boty jsou skvělou volbou pro již trochu vycvičené nohy, protože poskytují jednak potřebný prostor pro prsty nohou, jednak díky tenké podrážce i spoustu podnětů a zážitků pro plosky. Prvotním pravidlem při přechodu z „normálních“ bot je však zlepšit fungování nohou. Tedy probudit nohy z nehybnosti a připravit je na jinou zátěž cvičením. ■■■

Zlatonosné české země

– Jan Váňa –

Zlato – tento drahý kov je pro svoje výjimečné vlastnosti lidstvem využíván již 6 000 let. Nejinak tomu bylo i v českých zemích, kde nejstarší nálezy zlatých šperků pocházejí z mladší doby kamenné (4200 – 2000 př. n. l.). Zlato se v přírodě téměř výhradně vyskytuje jako kov, takže bylo snadno získatelné již v dávných dobách, a to z dnešního pohledu vcelku primitivními prostředky. Na území našeho státu došlo k významné těžbě zlata ve dvou hlavních obdobích – v období keltského osídlení (5. stol. – 25 př. n. l.) s vrcholem ve 2. a 1. století př. n. l. a dále v období upevnění Českého království za posledních Přemyslovců a prvních Lucemburků, především Karla IV., tj. ve 13. a 14. století.

Zlato – tento drahý kov je pro svoje výjimečné vlastnosti lidstvem využíván již 6 000 let. Nejinak tomu bylo i v českých zemích, kde nejstarší nálezy zlatých šperků pocházejí z mladší doby kamenné (4200 – 2000 př. n. l.). Zlato se v přírodě téměř výhradně vyskytuje jako kov, takže bylo snadno získatelné již v dávných dobách, a to z dnešního pohledu vcelku primitivními prostředky. Na území našeho státu došlo k významné těžbě zlata ve dvou hlavních obdobích – v období keltského osídlení (5. stol. – 25 př. n. l.) s vrcholem ve 2. a 1. století př. n. l. a dále v období upevnění Českého království za posledních Přemyslovců a prvních Lucemburků, především Karla IV., tj. ve 13. a 14. století.

Keltové měli zlato ve velké oblibě a zlatými šperky se hodně zdobili a používali ho i pro ražbu zlatých mincí – tzv. statéry (lidově duhovky). Předpokládáme, že Keltové získávali zlato převážně rýžováním z náplavů potoků a řek (tzv. rozsypová nebo sekundární ložiska) – především na Jílovsku, v Podkrkonoší a v jihočeských zlatých řekách. K nejbohatším patřila Otava, v překladu „bohatá řeka“. Rýžování se dělo propíráním náplavů a rozsypů v pánvích nebo necičkách. V keltské době se již při rýžování zlata používaly úklonné splavy. Keltové také pravděpodobně jako první u nás rozebírali zlatonosné žíly při povrchu. Hmotnost zlata archeologických nálezů keltských předmětů v Čechách činí asi 58 kg – šperky, mince a další industrie. Vysoká ryzost zlata keltských nálezů v Čechách, s obsahem stříbra do 10 %, odpovídá složení přírodního zlata a dokládá jeho domácí původ. Zájem o zlato patrně poklesl s pádem moci Keltů v Čechách – s germánskou kolonizací, jež znamenala úpadek řemesel i technologií. S příchodem Slovanů vyvstala opět potřeba drahého kovu a od 6. - 8. století se zde opět intenzivněji rýžovalo. V 10. století pak již byla potřeba zlata v Evropě dost velká a i česká knížata tak usilovala o získání vlastních zdrojů. Zhruba od 12. století pak už byla převážná část zlata získávána podzemní těžbou primárních ložisek. Ve středověku se v českých zemích zlato těžilo asi na 26 ložiskách a produkce zlata byla významná i z evropského hlediska – filosof Albertus Magnus v roce 1250 zaznamenal: „Když všechna království světa zlatem vyschla, jedině Čechy za našich časů je zlatem úrodně zavlažují“. Prosperita většiny zlatých revírů byla ukončena hlavně husitskými bouřemi počátkem 15. století, ale i technickými potížemi s dobýváním zlaté rudy z hloubek i přes 200 m pod povrchem i zátopami dolů. Pozdější snahy o jejich obnovu však již nebyly příliš úspěšné – produkce zlata ve 20.Nstoletí byla asi 10 t zlata. Celkem bylo na našem území během dvou tisíc let vyprodukováno asi 100 t zlata. Zlato získané rýžováním náplavů a podzemní těžbou primárních ložisek má na tomto množství přibližně stejný podíl.

Mezi významná ložiska zlata (ať již historická, či objevená ve 20. století) u nás patří Kašperské Hory, Krásná

Hora-Milešov, Roudný, Nový Knín – Libčice, Psí Hory, Zlaté Hory a Jílové. Kašperské hory – jsou nejbohatším revírem s ložisky zlata a wolframu. Tento revír náležel ve středověku k nejvýznamnějším oblastem těžby zlata u nás – zlato bylo nejprve získáváno rýžováním na Otavě a jejích přítocích, podzemní dolování pak bylo zahájeno koncem 13. století. Největšího rozkvětu dosáhlo za vlády Lucemburků, kdy se dolovalo přímo ve městě a jeho okolí. Úpadek nastal v 15. století, určitá oživení pak přišla ve druhé polovině 18. století, dále pak počátkem 19. století a naposled kolem 1. světové války, ale výsledky neumožnily obnovení řádné těžby. Historická produkce zlata zde dosáhla asi 4 t. Současné zásoby a prognózní zdroje zlata pak dosahují 122 t a wolframu 42 000 t.

Krásná Hora – Milešov – je historicky významný revír zlata a antimonu. Zlato zde bylo rýžováno pravděpodobně již Kelty, hlavní rozmach podzemní těžby spadá do 14. – 15. století, po husitských bouřích dolování zaniklo. Rozmach těžby rud antimonu proběhl v letech 1850 – 1923, kdy byly otevírány nové doly, postavena úpravna a také antimonová huť, která byla v letech 1893 – 1897 modernizována, což umožnilo vedle antimonu získávat i zlato. Roční produkce činila až 57 kg zlata a 1 000 t antimonu. V letech 1943 – 1960 probíhal na znovuotevřených jámách Marie a Nová jáma báňský průzkum. Pro malé zásoby a složité báňské podmínky však byly doly uzavřeny. Historická produkce zlata na tomto ložisku činí cca 3,3 t, z toho 0,4 t ve 20. století. Na ložisku nejsou evidovány již žádné zásoby zlata ani antimonu.

Roudný – nejvýznamnější ložisko těžené ve 20. století. Zde sahají počátky dolování do 14. století, svrchní části ložiska byly těženy z povrchu. Rozsáhlejší podzemní práce pak probíhaly až ve 2. polovině 18. století. Hlavní těžba ložiska probíhala od konce 19. století. Vrcholu bylo dosaženo v letech 1904 – 1930, kdy anglická společnost Sugdan & Fischer modernizovala důl a úpravnu. Těžila se bohatá ruda s obsahem zlata kolem 10 g/t do hloubky až 450 m s celkovou produkcí 5,8 t zlata. V letech 1941 – 1956 stát obnovil průzkum ložiska do hloubky až 510 m, avšak pro nízké kovnatosti byl průzkum ukončen a důl likvidován. Historická produkce zlata činí 7 t, z toho 5,8 t ve 20. století. Jsou zde evidovány prognózní zdroje cca 25 t zlata.

Nový Knín – Libčice – je historicky významná oblast s malými ložisky zlata. Nový Knín byl správním centrem těžby zlata v několika dílčích revírech – novoknínském, kozohorském a libčickém. Zlato bylo nejprve získáváno rýžováním z náplavů Kocáby a jejích přítoků. Od středověku pak převládala hlubinná těžba, která však s výjimkou Libčic, nedosáhla většího rozsahu. Četné pokusy o obnovu dolování od 15. století do 20. let 20. století nebyly úspěšné. Historická produkce zlata zde činí cca 2 t, z toho cca 0,1 t ve 20. století. Současné zásoby a prognózní zdroje pak činí asi 2,9 t zlata.

Psí Hory (Mokrsko a Čelina) – jde o světově unikátní ložisko. Historický revír Psí hory byl součástí širšího novoknínského revíru. Při regionálním průzkumu jílovského pásma v 70. letech 20. století byly zjištěny rozsáhlé pozůstatky po hlubinném dolování na Koňském vrchu u Čeliny, jež daly podnět k podrobnějšímu průzkumu. Jeho těžba však byla znemožněna nesouhlasem obyvatel a ekologických organizací. Historická produkce zlata z ložiska Čelina je cca 1 t. Současné zásoby a prognózní zdroje zde činí 132 t zlata.
Zlaté Hory – jde o rozsáhlý rudní revír s ložisky mědi, zinku a zlata. Počátky těžby v revíru Zlatých Hor (dříve Cukmantl) a jeho širším okolí (např. Suchá Rudná) spadají do 13. století, zlato bylo získáváno rýžováním náplavů Olešnice, Opavice aj. a také podzemní těžbou křemenných žil. Jeho produkce do 18. století postupně upadala. Celkem bylo vytěženo 6,5 mil. t rudy a získáno 32 000 t mědi. Historická produkce zlata v tomto revíru činí cca 4 t, z toho 1,2 ve 20. století, současné prognózní zdroje zlata činí 11 t.
Jílové u Prahy – je bezesporu nejvýznamnější zlatonosný revír v Čechách. Zlato zde bylo získáváno rýžováním již v době Keltského osídlení, k podzemní těžbě došlo od 12. století. V době panování Jana Lucemburského a Karla IV. přesahovala hloubka dolů již 200 m a jílovský revír byl nejvýznamnějším producentem zlata v českém království. Český král Jan Lucemburský v roce 1325 zavedl ražbu zlatých mincí – florénů jako první v evropské zemi na sever od Alp. Vrcholu rozvoje těžby zlata pak bylo dosaženo za panování Karla IV., který roku 1350 povýšil Jílové na královské horní město se znakem českého krále – korunovaným dvouocasým lvem, který na hrudi nesl počáteční písmeno Karla (K). O vzniku Jílového u Prahy lze mluvit ve chvíli, kdy došlo ke spojení hornických osad na daném místě - došlo k tomu před 13. stoletím. První dochovaná zpráva se však datuje až k roku 1310, kdy je řeč o Konrádu Stadlerovi z Jílového. V domě Mince pak až do roku 1420 sídlil královský horní úřad, který vybíral urburu (odvod z vytěženého zlata pro krále) a vykupoval zlato od těžařů (tento dům je dnes sídlem Regionálního muzea v Jílovém u Prahy se specializací na těžbu, zpracování a využití zlata v Čechách). Bohaté úseky těžených žil poskytovaly agregáty hrubého zlata až kilogramové hmotnosti.
Z dostupných záznamů o výběru urbury byla odvozena výtěžnost jílovských dolů na cca 66 – 90 kg zlata za rok, na Šlojířské žíle však byly i bonanzy, kde je známo, že bylo získáno cca půl tuny zlata za čtvrt roku. Již koncem vlády Karla IV. však dochází ke konci konjunktury těžby zlata z několika důvodů – zatopení nejproduktivnějších dolů na Šlojířském pásmu a vyčerpání dolů intenzivní těžbou i technickými problémy s drahým dobýváním v úklonných hloubkách 260 – 300 m pod povrchem. Ve vrcholném období těžby (cca 1280 – 1380) bylo na Jílovsku získáno cca 7 t zlata. Počátkem 15. století nastal úpadek dolování, které se i přes četné pokusy soukromých těžařů i státu nepodařilo až do počátku 20. století obnovit – celková produkce dosáhla v tomto období pouze cca 300 kg. V letech 1958 – 1968 pak byla obnovena podzemní těžba žil na dole Pepř a žilníků na dole Bohuliby s celkovou produkcí 1,1 t zlata. Vzhledem k tehdejší nízké ceně zlata byla těžba ztrátová a v letech 1969 – 1970 byl důlní a zpracovatelský závod uzavřen a likvidován. Historická produkce zlata v jílovském revíru činí asi 11 t, z toho ve 20. století 1,1 t. Současné zásoby a prognózní zdroje zlata jsou 7,5 t.
Pozorný čtenář si ve výčtu hlavních zlatonosných revírů jistě povšiml, že Česká republika má i z evropského měřítka významné zásoby zlata – cca 400 t kovu. Nasnadě je otázka, proč se tedy zlato u nás netěží...?

■■■

Výjimečná přírodní rezervace PODHOŘÍ

– Věra Bidlová –

Přírodní rezervace Podhoří je jedním z nejkrásnějších míst celého přírodního parku Drahaň - Troja. Podhoří je tokem tzv. Černého potoka rozděleno na dvě části – strmější, zvaná také Kalvárie, se rozkládá na katastru Prahy 8. Skály se zde tyčí až do 100 m nad úrovní Vltavy. Mírnější, v minulosti zemědělsky využívané stráně jsou na katastru Prahy 7.

Podhoří je jednou z nejhodnotnějších rezervací v této části Prahy. Celé území je tvořeno algonkickými břidlicemi, kterými místy prostupují žíly hornin sopečného původu – porfyrů. Při horním okraji skal jsou místy poměrně silné vrstvy sedimentů, které sem navál vítr (eolitické sedimenty).

Pestré geologické složení výrazně ovlivňuje i vegetaci. Na kyselých břidlicích se v místech, kde je půda navíc obohacena eolitickými sedimenty, vyvinula stepní společenstva (svaz Festucion valesiacae). Rozvoj a šíření těchto stepních společenstev byl v minulosti podpořen činností člověka - rozsáhlé odlesňování a pastva výrazně šíření stepí podpořily. Z trav zde nejčastěji najdete kostřavu sivou (poznáte ji podle trsů šedozelených listů), rozchodník ostrý a bílý, na jaře na nepřístupných místech dosud kvete koniklec český. Z cibulovin zde zahlédnete bělozářku liliovitou a větevnatou nebo křivatce českého, který je vůbec první rostlinou, která na jaře vykvétá. Během léta vás vůní upoutá několik druhů mateřídoušek a ožanka kalamandra.

Minerálně jsou nejbohatší porfyry, proto se na nich setkáme i s velice zajímavými a druhově pestrými společenstvy rostlin. Erozní rýhy vyplněné sutí, ve kterých se za výstupky a teráskami hromadí půda, mají vlhčí a chladnější mikroklima. Na hlubší - i když kamenité půdě - zde rostou společenstva květnatých křovin. Z keřů v nich najdeme lísku, dřišťál, hloh jednosemenný a skalník s trnkou. Z bylin zde roste v době květu silně vonící třemdava bílá, kakost krvavý, žluťucha menší, kokořík lékařský a tolita lékařská. ■■■

Zlatý déšť není déšť

– Martin Rezek –

Keř, kterému říkáme zlatý déšť, zná asi každý. Před nedávnem nám svými krásnými žlutými květy projasnil ulice sídlišť i soukromé zahrady. Název zlatý déšť je však lidový a nesprávný. Keř se správně jmenuje zlatice (Forsythia) a je z čeledi olivovníkovitých. Jedná se o včelařsky významnou rostlinu, jejíž některé druhy jsou využívány i v medicíně.
Je to především zlatice převislá (Forsythia suspensa) využívaná v čínské medicíně - plody (semena) mají protizánětlivé účinky, mírné antibiotické účinky, snižují horečku, pomáhají při léčbě horních cest dýchacích a jsou mírně močopudné. Tento keř také původně z východní Číny pochází.
Zlatice je nenáročný keř, který lze bez problémů množit řízkováním. ■■■

Zlatice

Je zlatohlávek zlatý?

– Martin Rezek –

Zlatohlávek (Cetonia) je překrásný brouk z čeledi vrubounovitých (Scarabaeidae), který dorůstá velikosti až 20 mm.
V Čechách i v Evropě je nejrozšířenějším druhem zlatohlávek zlatý (Cetonia aurata), kterého můžeme vidět létat například na konci jara, kdy se páří. Zajímavé je, že létá se zavřenými krovkami a vysouvá při letu spodní blanitá křídla podélnou štěrbinou v krovkách. Plocha krovek, které se tedy při letu nepohybují, ve slunečním světle neustále mění barvu.
Krovky mají kovové zbarvení, jež není přímo zlaté, ale zato je velmi proměnlivé. Dá se říci, že hraje všemi barvami – od zlatozelené, kovově zelené, bronzové, načervenalé až po fialovou. Jak je to možné?
Toto zbarvení vzniká světelným efektem, kdy se odráží levotočivé kruhově polarizované světlo od krovek brouka a vytváří různobarevný efekt.
Zlatohlávek je prostě překrásný. ■■■

Zlatohlávek

Pěkně bez obalu

– Michaela Komorousová –

BEZOBALOVÉ OBCHODY založené na konceptu ZERO WASTE Rozhovor s Veronikou Nováčkovou – ředitelkou neziskové organizace Bezobalu

S Veronikou Nováčkovou jsem se setkala v její prodejně v ulici Pod Kaštany kousek od metra Hradčanská. Na první pohled se obchůdek příliš nelišil od obchodů se zdravou výživou, jak je zná většina z nás. Po delším prozkoumání ale zjistíte, že je tento typ prodejny přeci jen jiný …

„Lidé se k nám vracejí kvůli chuti a kvalitě!“

Kdy a kde jste se poprvé seznámila s konceptem bezobalových prodejen?

Myšlenka se zrodila v roce 2012. Tehdy jsme s kamarádem, jedním z následných zakladatelů Bezobalu, přemýšleli, jak přehodnotit náš život, co bychom mohli změnit a udělat nového. A pak přišlo osudové setkání, které přineslo myšlenku bezobalového prodeje potravin inspirovaného anglickým obchodem. Tehdy nám to přišlo neskutečné, jak by něco takového mohlo vůbec fungovat
Nicméně jsme to nevzdali a vrhli se do soutěže pro začínající projekty se sociálním dopadem, jež měla umožnit nastartování projektu. Vůbec první testovací bezobalové nákupy jsme uskutečňovali už formou komunitního nakupování, za nímž stál zakladatel Bezobalu Ondřej Tesař.

Co si mám představit pod komunitním nakupováním?

Ve velkoobchodech se nakoupily v biokvalitě ve velkých pytlích produkty, které se doma rozvažovaly, a kamarádi si chodili nabírat do vlastních nádob. Nejdříve se zboží skladovalo v bytě, později v pronajaté místnosti, nicméně po čase se zvyšovala poptávka po zboží, a tak se začalo uvažovat o realizaci obchodu.
Teprve na základě průzkumu trhu, legislativních a hygienických podmínek jsme následně otevřeli prodejnu, která nejprve také fungovala na komunitní bázi, kde jsme vše v reálu otestovali, a na podzim roku 2014 jsme otevřeli v Praze prodejnu v ulici Bělehradská. Ta funguje dodnes, i když z dnešního pohledu už je značně omezená.

Z jakých zdrojů jste obchod na Hradčanské zafinancovali?

Realizace bezobalového obchodu není jednoduchá záležitost, a tak jako každý obchod vyžaduje nemalé finanční prostředky. Ty jsme částečně pokryli z vlastních zdrojů, částečně bylo ale potřeba sehnat další peníze, a tak jsme zkusili systém crowdfundingové kampaně (Crowdfounding je forma financování, při kterém větší počet jednotlivců přispívá menším obnosem k cílové částce – pozn. redaktorky). A musím říct, že jsme potenciál kampaně využili na 100 %. Naším cílem bylo především edukovat širokou veřejnost (pozitivně) v tom, jak předcházet vzniku odpadu. Různé neziskové organizace upozorňují na problémy, ale neposkytují už odpověď na to, co s tím dělat. My jsme celou kampaň vystavěli na konceptu Homo Cuccula neboli člověka obalového, který ukazoval lidem, jak vypadá třídenní plastový odpad běžného člověka a jak lze vzniku takového množství předcházet. Díky velkému nasazení všech našich spolupracovníků se nakonec podařilo vybrat 1,2 mil. korun. To je nádherný výsledek, ze kterého jsme byli nadšeni. Člověk ale nikdy nesmí zapomínat, kolik práce se za takovou kampaní skrývá. Konkrétně u nás to bylo více jak 2500 hodin. V září 2017 jsme mohli konečně otevřít obchod na Hradčanské - 1. největší samoobslužnou bezobalovou prodejnu v Česku.

Na chvilku se ještě vrátím k filosofii celého konceptu. Jak lidem ukazujete, co je správné?

Celá osvěta vychází z toho, že každý z nás může něco ovlivnit! Recyklace není bohužel

>>>

dostatečným řešením. Proto ukazujeme relativně jednoduché cesty, jak lze vzniku odpadu předcházet a jak je vůbec tato myšlenka důležitá. Chodíme přednášet do škol a firem, na konference a pořádáme i vlastní akce. Před dvěma lety jsme zorganizovali konferenci „Bezobalu o Zero Waste“, kam jsme pozvali Beu Johnson (Bea Johnson je známá tím, že za celý rok její rodina nasbírá jen jednu zavařovačku odpadu – pozn. redaktorky), která tomuto konceptu zasvětila celý život - přednáší o tomto tématu a také napsala knihu, ve které přináší konkrétní návody, jak svůj život relativně jednoduše změnit.

Jaké produkty bychom si mohli v prodejně zakoupit?
Prodejna zahrnuje veškerý sortiment vašeho běžného nákupu: od sypaných produktů (obiloviny, oříšky, luštěniny, sušené ovoce) přes čokolády, sušenky, pečivo, mléčné výrobky (pomazánky, sýry, máslo, mléko, jogurty), kysané zelí, čaj a kávu. Je tu ale i drogistická a kosmetická část.

V čem spatřujete největší úskalí při zakládání bezobalových prodejen?
Úskalí můžete vidět ve vyhledávání dodavatelů a jejich množství. Ne všichni dodavatelé totiž umí splnit podmínku bezobalového dodávání do našich prodejen, proto neustále hledáme, učíme a přesvědčujeme. I tady máme velký úkol. V současné době máme asi 75 dodavatelů, což je poměrně hodně na malou prodejnu. Snažíme se to vyladit. Výhodou je, že téma bezobalovosti se už šíří i mezi dodavatele, a tak se ozývají sami, ví o nás a ví, co musí všechno splňovat.

Dle mého názoru je podstatná především osvěta ve školství, jak na to reagujete?
Momentálně jsme získali grant na vzdělávání ambasadorů, kteří nám pomohou šířit téma Zero Waste právě do škol. Chceme ukázat, jak je to jednoduché, např. dát svačinku do krabičky místo pytlíčků nebo nekupovat každý den pití v pet lahvích. Naším dlouhodobým cílem je dostat „spotřebitelskou výchovu“ do Rámcového vzdělávacího programu, abychom tuto myšlenku pojali koncepčně. Problémem je hlavně to, že učitelé nejsou v této tématice dostatečně vzděláni a nemají k dispozici jasnou metodiku. Spousta z nás končí na recyklaci, v tom už jsme zběhlí, to se děti hodně učí, ale co se děje předtím, než se něco vyrobí, jak se spotřebovávají přírodní zdroje a co se děje potom, kam zmizí odpadky, to už nikdo moc neví a neřeší. To je náš úkol, rozšiřovat spotřebitelský obzor a učit lidi novým odpovědným návykům. ■■■

KOMISAŘ SIMON PŘÍBĚH 4. "DROGY"

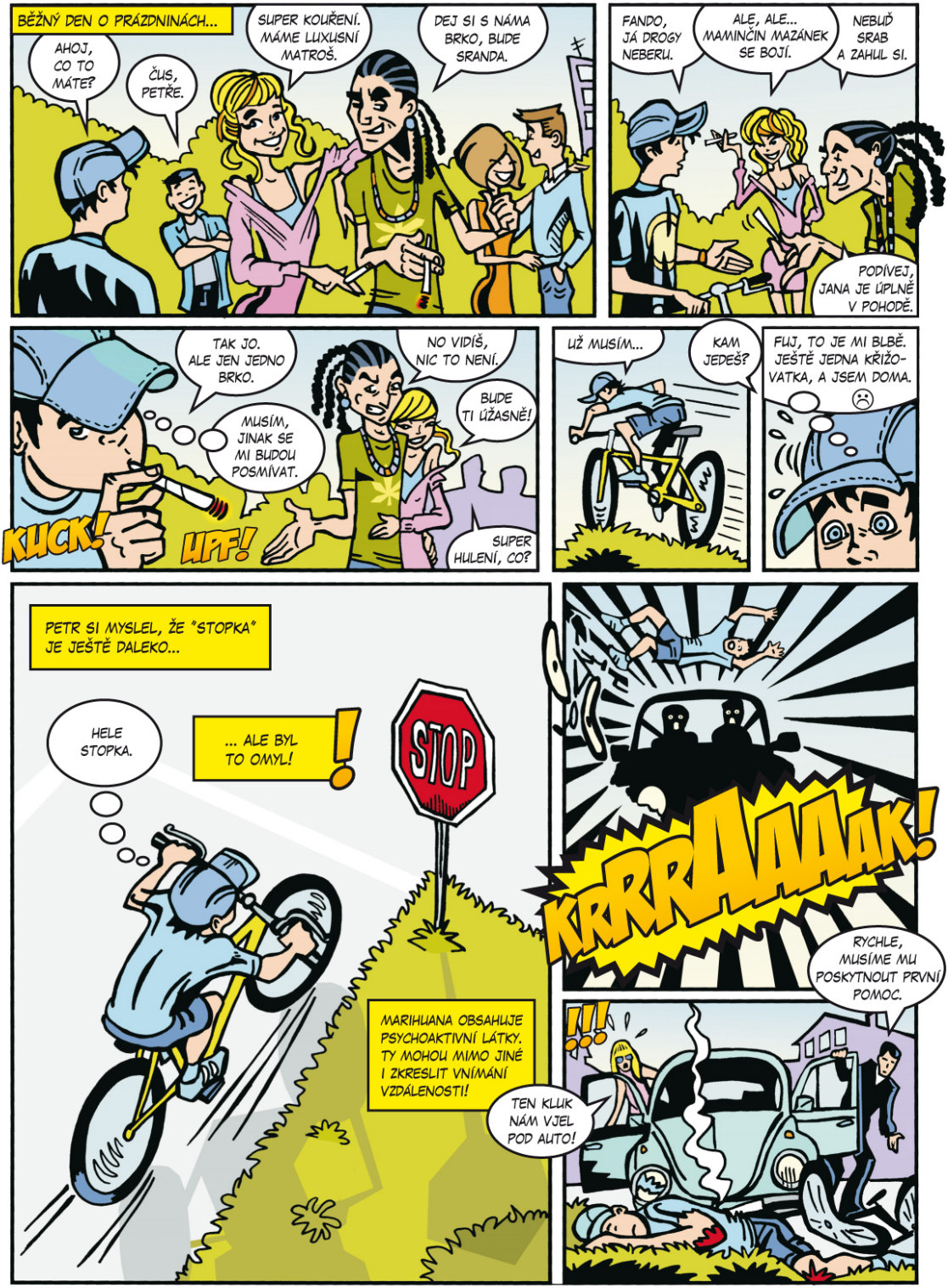

© ROMAN KLISKÝ

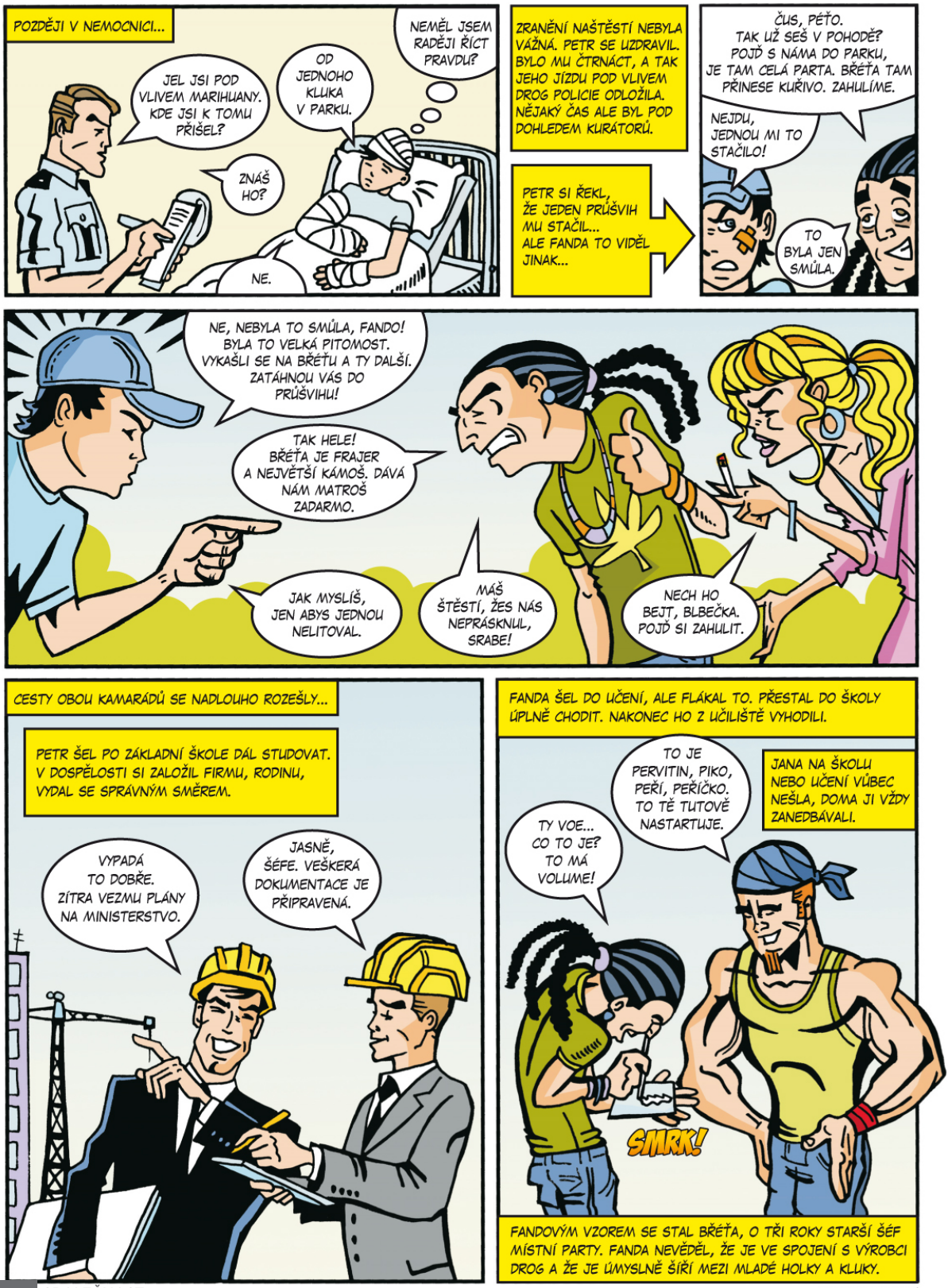

© ROMAN KLISKÝ

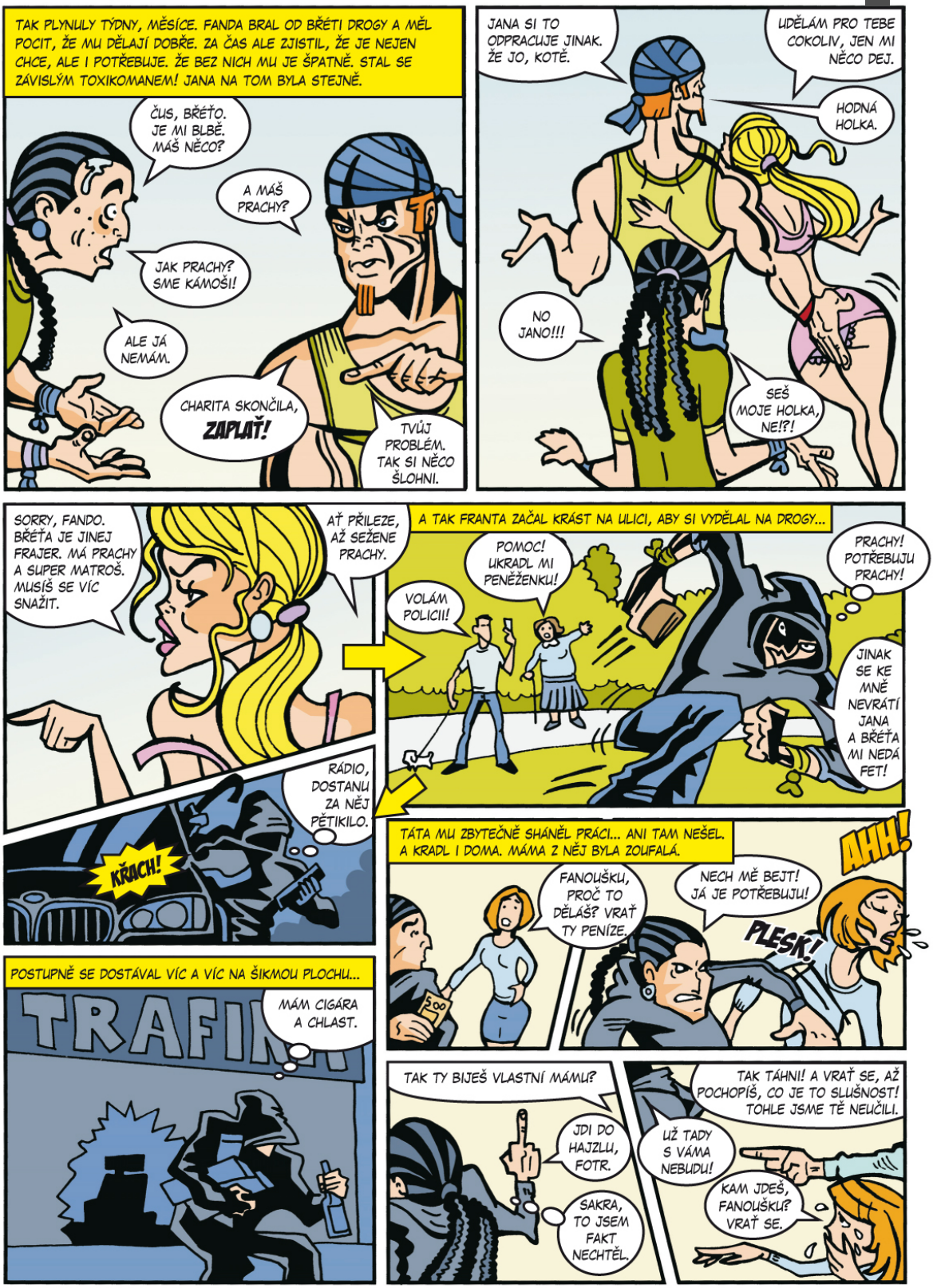

© ROMAN KLISKÝ

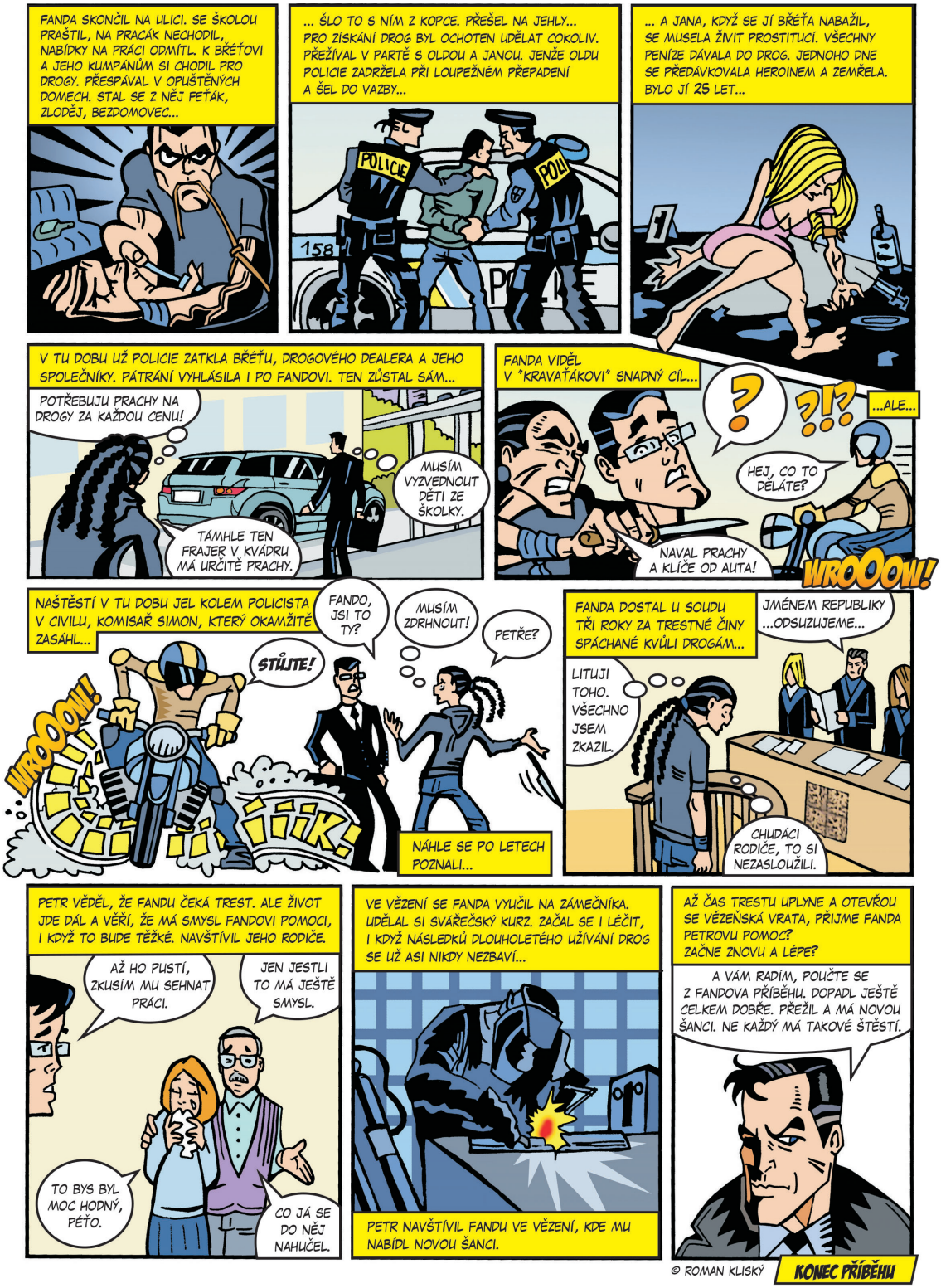
FANDA SKONČIL NA ULICI. SE ŠKOLOU PRAŠTIL, NA PRACÁK NECHODIL, NABÍDKY NA PRÁCI ODMÍTL. K BŘÉŤOVI A JEHO KUMPÁNŮM SI CHODIL PRO DROGY. PŘESPÁVAL V OPUŠTĚNÝCH DOMECH. STAL SE Z NĚJ FEŤÁK, ZLODĚJ, BEZDOMOVEC...
... ŠLO TO S NÍM Z KOPCE. PŘEŠEL NA JEHLY... PRO ZÍSKÁNÍ DROG BYL OCHOTEN UDĚLAT COKOLIV. PŘEŽÍVAL V PARTĚ S OLDOU A JANOU. JENŽE OLDU POLICIE ZADRŽELA PŘI LOUPEŽNÉM PŘEPADENÍ A ŠEL DO VAZBY...
POLICIE
POLI
158
... A JANA, KDYŽ SE JÍ BŘÉŤA NABAŽIL, SE MUSELA ŽIVIT PROSTITUCÍ. VŠECHNY PENÍZE DÁVALA DO DROG. JEDNOHO DNE SE PŘEDÁVKOVALA HEROINEM A ZEMŘELA. BYLO JÍ 25 LET...
1
V TU DOBU UŽ POLICIE ZATKLA BŘÉŤU, DROGOVÉHO DEALERA A JEHO SPOLEČNÍKY. PÁTRÁNÍ VYHLÁSILA I PO FANDOVI. TEN ZŮSTAL SÁM...
POTŘEBUJU PRACHY NA DROGY ZA KAŽDOU CENU!
MUSÍM VYZVEDNOUT DĚTI ZE ŠKOLKY.
TÁMHLE TEN FRAJER V KVÁDRU MÁ URČITĚ PRACHY.
FANDA VIDĚL V "KRAVAŤÁKOVI" SNADNÝ CÍL...
?
?!?
...ALE...
HEJ, CO TO DĚLÁTE?
NAVAL PRACHY A KLÍČE OD AUTA!
WROOOW!
NAŠTĚSTÍ V TU DOBU JEL KOLEM POLICISTA V CIVILU, KOMISAŘ SIMON, KTERÝ OKAMŽITĚ ZASÁHL...
FANDO, JSI TO TY?
MUSÍM ZDRHNOUT!
PETŘE?
STŮJTE!
WROOOW!!
ÍK!
NÁHLE SE PO LETECH POZNALI...
FANDA DOSTAL U SOUDU TŘI ROKY ZA TRESTNÉ ČINY SPÁCHANÉ KVŮLI DROGÁM...
JMÉNEM REPUBLIKY ...ODSUZUJEME...
LITUJI TOHO. VŠECHNO JSEM ZKAZIL.
CHUDÁCI RODIČE, TO SI NEZASLOUŽILI.
PETR VĚDĚL, ŽE FANDU ČEKÁ TREST. ALE ŽIVOT JDE DÁL A VĚŘÍ, ŽE MÁ SMYSL FANDOVI POMOCI, I KDYŽ TO BUDE TĚŽKÉ. NAVŠTÍVIL JEHO RODIČE.
AŽ HO PUSTÍ, ZKUSÍM MU SEHNAT PRÁCI.
JEN JESTLI TO MÁ JEŠTĚ SMYSL.
TO BYS BYL MOC HODNÝ, PÉŤO.
CO JÁ SE DO NĚJ NAHLUČEL.
VE VĚZENÍ SE FANDA VYLUČIL NA ZÁMEČNÍKA. UDĚLAL SI SVÁŘEČSKÝ KURZ. ZAČAL SE I LÉČIT, I KDYŽ NÁSLEDKŮ DLOUHOLETÉHO UŽÍVÁNÍ DROG SE UŽ ASI NIKDY NEZBAVÍ...
PETR NAVŠTÍVIL FANDU VE VĚZENÍ, KDE MU NABÍDL NOVOU ŠANCI.
AŽ ČAS TRESTU UPLYNE A OTEVŘOU SE VĚZEŇSKÁ VRATA, PŘIJME FANDA PETROVU POMOC? ZAČNE ZNOVU A LÉPE?
A VÁM RADÍM, POUČTE SE Z FANDOVA PŘÍBĚHU. DOPADL JEŠTĚ CELKEM DOBŘE. PŘEŽIL A MÁ NOVOU ŠANCI. NE KAŽDÝ MÁ TAKOVÉ ŠTĚSTÍ.
© ROMAN KLISKÝ
KONEC PŘÍBĚHU

NĚCO PRO ZASMÁNÍ

Víte, jak volá manželka k obědu vegetariána? „Miláčku, pojď už, nebo to budeš mít zvadlý."

Jel farář na kole, ruce si založil na prsa, takže jel bez držení řídítek.
Viděl to policista, zastavil ho a upozornil faráře, že se tak může vybourat.
„I kdepak," povídá farář, „se mnou jede anděl strážný!"
„Tak to zaplatíte sto korun pokuty, protože dva na kole jezdit nesmí!"

Roztržitý profesor zoufale hledá ve vlaku po kapsách jízdenku, kterou po něm žádá revizor.
Ten po chvíli říká: „Tak ji nehledejte, já vám věřím, že ji máte."
„Musím ji nalézt!" nervozně odpoví profesor. „Potřebuji se podívat, kam jedu!"

Přijde Pepa k milé a hned začne spouštět rolety.
„Co to děláš?"
„Neslyšela jsi předpověď počasí?
Celý den má být zataženo!"

Motorista uklidňuje přejetého: „Ještě štěstí, že k naší nehodě došlo v této obci. Zde totiž bydlí jeden lékař.
Ten zaúpí:" Ani bych neřekl. Ten lékař jsem já!"

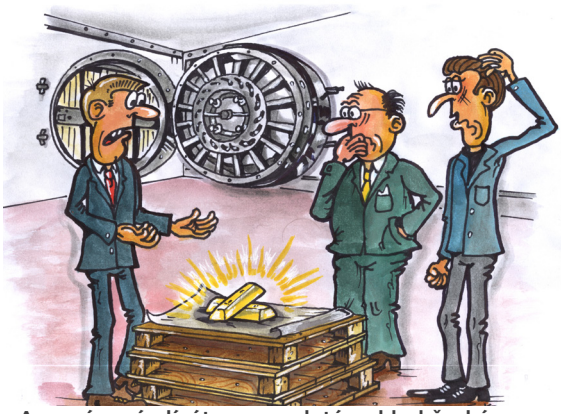

Ano pánové, díváte se na zlatý poklad české republiky 2018....a já navrhuju, než to vyčmuchají novináři, okamžitě vyrazit na Klondike, jestli tam pro nás ještě něco nezbylo !!

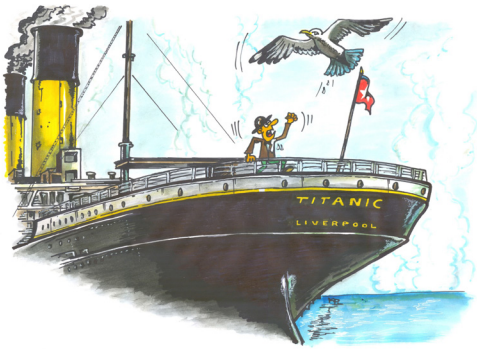

Tak ono nestačí, že mi zkrachovala filiálka v New Yorku, že mi žena zahýbá se svým cvokařem, on mi musí ještě jen týden starý kvádro posrat pták !! Proboha, a co jako příjde TEĎ !!!

Autoškola jede přes křižovatku na červenou. Instruktor jen zaúpí:„To nevidíte, že tam byla červená?!"
„Pchá," na to mladý muž, „můj brácha nikdy nestaví na červenou!"
Další křižovatku adept znovu přejede na červenou a instruktor šílí.
„Vždyť vám říkám, že brácha nikdy nestaví na červenou!"
Na další křižovatce svítí zelená a žák autoškoly zastaví.
„Co je zas tohle?" diví se instruktor. „Proč nejedete?"
„Můj brácha by mi tam mohl vlítnout zleva!"

Syn ukazuje svému otci vysvědčení a ten začne křičet, že nic horšího nikdy v životě neviděl.
„To jsem našel ve tvých věcech, tati. A je tam tvoje jméno."

Jde turista po pláži a najde starou láhev.
Otevře ji, z láhve se vznese džin a povídá: „Jsem džin a splním Ti jedno přání. Tak dobře rozvažuj".
Turista: „No, v životě jsem celkem spokojený, nic mi neschází, snad jen postav dálnici z Evropy na Floridu".
Džin se zarazí a povídá: „Jsem sice džin, ale měj trošku ohledy. Postavit dálnici přes oceán není žádná sranda. Nechceš si to rozmyslet a dát mi nějaký lehčí úkol, prosím?"
Turista: „Zklamal jsi mě, ale co s Tebou nadělám. Víš co, chtěl bych pochopit ženské myšlení, ženskou logiku".
Džin ztuhne úsměv a nesměle se zeptá: „Chtěl jsi čtyřproudou nebo šestiproudou?"

HRA O MP3 PŘEHRÁVAČ SE SLUCHÁTKY

LUŠTĚNKA

odpověď ve sloupci 1 odpověď ve sloupci 2

„Zlato se zkouší ....., žena zlatem, muž .....“ *PYTHAGORAS (starověký řecký filozof a matematik, žil 585 – 500 př. n. l.)*

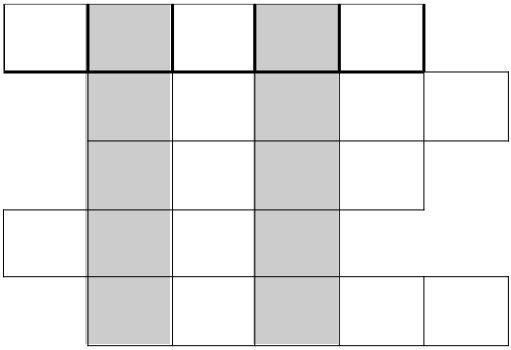

voda na zemi po dešti

součást helmy nebo pušky

panenka

kanón

umleté obilí

Správný výsledek luštěnky zašlete na email: redakce@na-dotek.cz do 10. 08. 2018 a při slosování správných luštitelů dne 11. 08. 2018 můžete vyhrát můžete MP3 přehrávač se sluchátky.

Výherce hry z předcházejícího čísla

Výhru z předcházejícího číslo časopisu, tedy mikroskop s až 1200x zvětšováním, vyhrál Jan Jaroš z Prahy.

Správné řešení bylo:
Smích chytré lidi léčí. A jen blbce uráží.

SUDOKU / řešení najdete na straně 35.

1. LEHKÉ

		9		4			2	5
1	3							
5					2		6	
6		7				4		
4	1				7			
	9		2				1	3
								9
		4			5			
	5	6	7		9		4	

2. TĚŽKÉ

		6			8	4	1	
	4				2			5
1								2
8				2	5	9	3	
	6	2		3	9			
		5			4	1		6
5								1
4							6	
				5	3		4	

Svět skřítka Čimíska

– Martin Rezek –

Pozvánka za Čimískem

Čimísek je nyní vidět nejen na naučné stezce v Čimickém háji v Praze 8, ale také na chodníku mezi autobusovou zastávkou Sídliště Čimice a obchodním centrem Draháň, kde na začátku měsíce května 2018 vznikla malovaná herní plocha pro děti. Na ní je možné vidět i naučné hry skřítka Čimíska na téma stromy a zvěř. Přijďte se podívat a pohrát si.

Omalovánka a zlatonosná řeka

Skřítek Čimísek při rýžování zlata na řekách v Čechách objevil naleziště zlata. Najdeš správnou cestu po řece až k místu, kde zlato leží?
Čimíska si vymaluj dle vlastní představy.

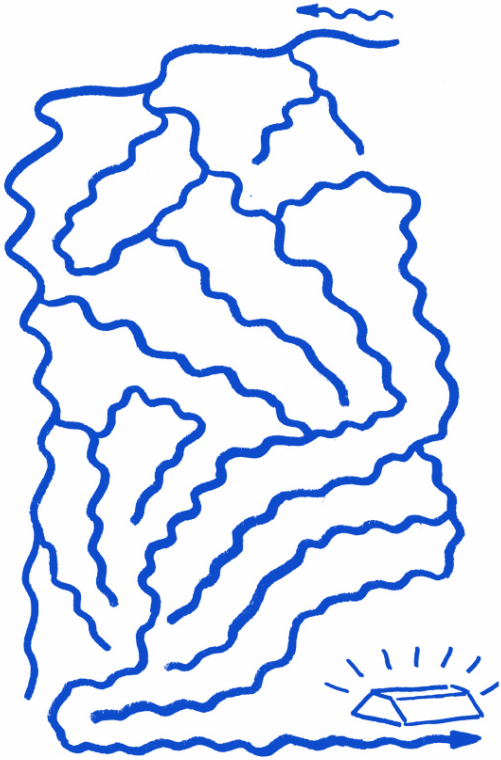

...pro všechny, kteří chtějí žít zdravě...
BIO Centrum
Najdete nás: Lodžská, Praha 8 hlavní budova pošty Krakov!
Přijďte nás navštívit.
Nejširší sortiment produktů zdravé stravy, potravin pro vegetariány, přírodní kosmetiky a ekologické drogerie.

MARTIN REZEK
POHÁDKY Z ČIMICKÉHO HÁJE

UDĚLEJTE DĚTEM RADOST
KUPTE KNIHU POHÁDEK
a podpořte tak veřejnou sbírku „Pro Čimický háj".

Dvanáct pohádkových příběhů skřítka Čimíska (patrona Čimického háje) a jeho kamarádů zvířátek s jemným ponaučením a informacemi o přírodě.
Koupit lze v:
- kanceláři Centrum RoSa (Po-Pá 9-17 ho
  Praha 8, Střelničná 8
- Knihkupectví Šimsová
  Praha 8, Třeboradická 1067/31
- Pisco cafe Praha 8, Zhořelecká 514/2
- objednáním na info@vedomy-dotek.cz

Cena: 190,- Kč. Celá částka jde do veřejné sbírky „Pro Čimický háj".

Vydal: VĚDOMÝ DOTEK z.s.
www.vedomy-dotek.cz

Kieran Fanning
Cesta Vikingů
Dobrodružný příběh s luštěním záhad, hádanek a hlavolamů

Knihkupectví Portál

Kvalitní a bohatá literatura pro děti a rodiče.

Tituly i z oborů psychologie, pedagogiky, sociální práce a dalších humanitních směrů.

portál

Klapkova 1867/2
Praha 8

Otevírací doba:
9.00 - 18.00

Ztraceni v rudolfinské Praze
gamebook
Renata Šindelářová
portál

DISTRIBUČNÍ MÍSTA ČASOPISU

V elektronické i papírové podobě je časopis rozesílán stálým odběratelům.

Praha 1 Centrum sociálních služeb
Praha 4 Chrpasport Krejnická
Studio Dobeška Nad Lomem 1770
Kavárna Mezi Domy Křejpského 1502/8
Praha 6 Harmonizační studio Osm Srbská 2
Bio studio 4K Bubenečská 11
Sklizeno Dejvická 26
Kavárna Jentak Kladenská 67
Kavárna Záhorský Eliášova 279
Restaurace Cafe 131 Pod kaštany 183/3
Raw for You Bubenečská 35
Praha 7 Úřad MČ Praha - Troja Trojská 230/96
Geo stezka ZOO Praha
Kavárnička Pod havránkou
Praha 8 Úřad MČ Praha 8 (Bílý dům) U Meteoru 6
Mě knihovna Bohnice Těšínská 4
Mě knihovna Ládví Burešova 2
Mě knihovna Stírka Klapkova 26
Spirála DDM P8 Přemyšlenská 1102/15
Spirála DDM Praha 8 Dolákova 537
Aquacentrum Šutka Čimická 848
Vydavatelství Portál Klapkova 2
Papírnictví Petruška obchodní dům Ládví
Bio Centrum Krakov Lodžská
Centrum RoSa Střelničná 8
Osmička pro rodinu Těšínská 600/4
Divadlo Karla Hackera Klapkova 26/3
Pisco Cafe Zhořelecká 514
Lesní školka 3 údolí Tišická
Dopravní hřiště Glowac. Glowackého 555
Statek Vraných kom. c. Bohnická 36
Slunečnice dům seniorů Na Hranicích 674
Domov pro seniory Ďáblice Kubíkova 11
Beyond- jóga centrum Klapkova 34
Monada- centrum rhb. Střelničná 8a
Tichá kavárna Burešova 12
TJ Sokol Kobylisy U školské zahrady 9
Základní umělecká škola Klapkova 25
Pizzeria Veverka Olštýnská 607
Půjčovna kostýmů Ústavní
MŠ Lešeňská Lešeňská
MŠ Libčická Libčická
Cukrárna Klapkova 161/35
Studio Perla Trousilova 1031/2
Cukrárna Anděl Trousilova 1031/2
Kadeřnictví Bořanovická 15
Inspirace, restaurace Nad Šutkou 14
a dalších 20 míst v Praze 8
Praha 9 Městská knihovna Ládví Měšická 3
Amálka, rod. centrum Novovysočanská 25
Letní klub Stromeček Zámecká
MŠ Pětikvítek Mílovská 6
Studio Kytka Mílovská 6
PRAHA závozová síť stravování Raw for You

...a další

"INZERCE" pro 1 číslo časopisu (tj. 2000 výtisků)

1/8 stránky
52,5x74 mm
800,- Kč

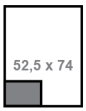

1/4 stránky
105x74 mm
1.500,- Kč

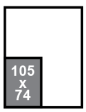

1/2 stránky
105 x 148 mm
210 x 74 mm
3.000,- Kč

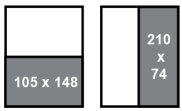

1 stránka
210 x 148 mm
6.000,- Kč

ŘEŠENÍ SUDOKU

LEHKÉ

7	6	9	3	4	1	8	2	5
1	3	2	6	5	8	9	7	4
5	4	8	9	7	2	3	6	1
6	2	7	5	1	3	4	9	8
4	1	3	8	9	7	2	5	6
8	9	5	2	6	4	7	1	3
2	7	1	4	3	6	5	8	9
9	8	4	1	2	5	6	3	7
3	5	6	7	8	9	1	4	2

TĚŽKÉ

2	5	6	3	7	8	4	1	9
3	4	8	9	1	2	6	7	5
1	7	9	5	4	6	3	8	2
8	1	4	6	2	5	9	3	7
7	6	2	1	3	9	8	5	4
9	3	5	7	8	4	1	2	6
5	8	3	4	6	7	2	9	1
4	2	7	8	9	1	5	6	3
6	9	1	2	5	3	7	4	8

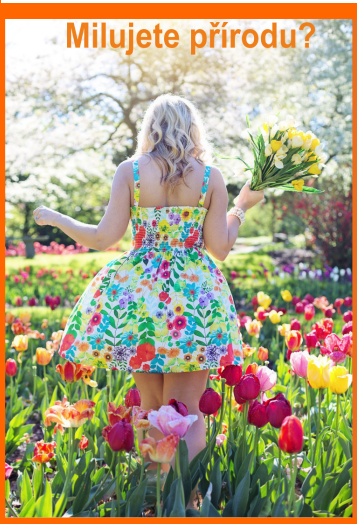

STAŇTE SE ČLENEM KLUBU

NA DOTEK

- výtisky časopisu Na dotek až do schránky
- přístup k archivu časopisu Na dotek
- SLEVOVÝ PROGRAM na výrobky a služby
- 1x do roka slosování o zajímavé ceny
- účast na akcích podporujících přírodu a zdraví
- 10 % slevy na přednášky spolku o přírodě a zdraví
- možnost aktivně se účastit na projektech

Více na: www.na-dotek.cz

Podpořte přírodu i sebe.

PRO ČLENY KLUBU NA DOTEK
jsou připraveny slevy:
50% na konzultaci problematiky stravy a jejich řešení
30% na diagnostiku zdraví oka - Irisdiagnostika
15% na fitness, squash, sauna, solarium, trx, kruhové cvičení
10% na útratu v kavárně Glowackého
10% na biopotraviny přírodní kosmetiku a ekodrogerii - Biocentrum Krakov
10% na útratu v kavárně Pisco café
5% na RAW potraviny - RAW for you
5% na obuv NABOSO
a další

Staňte se členem klubu NA DOTEK a získáte mnohem více

www.na-dotek.cz